ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4537 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 19/1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1901 ՈՒՐԲԱԹ 11 ՇԷՎՎԱԼ 1318 ԺԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4537

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական և Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ և գաւառներու համար	տարեկան	140 Ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրուշի տեղ 100 դրուշի հաշուով:

[illegible] բաժանորդաց կը վերաբերի.

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԿԱՐԾԻՔԸ

Մարդերու մեծագոյն մասը դատապարտուած է առարկայ չըլլալ բնաւ այն դատաստանին որուն «հասարակաց կարծիք» անունը տրուած է։ Այդ ամբարիշտ դատաստանին առջև ներկայացողներն են անոնք, որոնք իրենց մէկ պաշտօնովը հանրութեան համար ապրելու մեղքը շալկած են ուսերնին։ Այս ստորոգութեան կը պատկանին նաև վարդապետները, բժիշկները, ուսուցիչները և ազատ արուեստի բոլոր աշակերտները, որոնք ինքնաբեր կամքով՝ քիչ մը իրենց շահուն քիչ մըն ալ հանրութեան շահուն համար այդ մեղքը կը շալկեն։ Ահա ասոնք են հասարակաց կարծիքին առջև դատապարտուածները կամ անպարտագիրները։

Կ'երեւայ թէ «հասարակաց կարծիք» ըսուածը ժողովուրդներու գոյութեան չափ հին վաղնջականութիւն մը ունի. այնպէս որ ամենէն անմիտ և ամենէն տպուշ համայնքէն սկսեալ մինչև ամենէն լուսաւորուած ու զարգացած ժողովուրդներու համար ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյ խօսքը կրօնական դաւանանքի մը կարգը անցեր է։ Սակայն եթէ երբեք ուշի ուշով դիտենք, պիտի տեսնենք թէ հասարակաց կարծիք ըսուած հրէշը իրապէս գոյութիւն չունի բնաւ։ Ժողովուրդներու քաղաքակրթութեան պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ փոքրաթիւ անհատներու կարծիքն է այն, ուրկէ քշուեր տարուեր է խուժանը, կազմելու համար «հասարակաց կարծիքը»։ Ասի ստոյգ է ոչ միայն քաղաքականին, այլ և իմաստասիրականին և կրօնականին համար։ Ընդունինք ուրեմն թէ հասարակաց կարծիքը անհատական կարծիքին հաւաքական մէկ ձևն է։ Մարդիկ՝ որոնք հասարակաց կարծիքը կը ստեղծեն իր անհատականութեան մէջ, կը հարկադրեն համայնքը հասարակաց կարծիքը հիւսելու, ոչ թէ անոնց համոզումն դիմելով, այլ ժողովրդական կիրքին (passion)։

Հասարակաց կարծիքը՝ հին դարերու մէջ ամենէն տիրապետող ուժն էր, զի ժողովուրդը կոյր բարեհաւատութենէ մը կամ գաղափարական անկեղծութենէ մը դրդուած էր։ Սակայն երբ ժողովրդական համայնքը թողուց իր քաղաքակրթութեան խոնարհագոյն օթեւանները, և դատողութեան սկզբունքը ընտրեց իրեն, ալ այն ատեն կամաց կամաց իր վրայէն թօթուեց հասարակաց կարծիքին ազդեցութիւնը, քանի որ գնահատումի ուժը միայն բաւական պիտի ըլլար երեւան բերելու մարդուս իրական արժանիքը։ Ու մարդը, որ ինք զինքը ճանչցաւ իր արժանիքին և իր ինքնութեանը մէջ, աւելի նախամեծար սեպեց գնահատող անհատի մը տրամաբանուած վճիռը իր անձին և գաղափարներուն համար, քան անտրամաբան և գնահատութենէ զուրկ համայնքի մը հասարակաց կարծիքը։ Այդ օրէն սկսեալ ամենէն յիմար և ամենէն խենթ տրամաբանութիւնը եղաւ ձայն բազմաց ձայն Աստուծոյն, քանի որ Աստուծոյ ձայնը ո՛չ ռամկին մէջն է և ո՛չ համայնքին, այլ հո՛ն է, ուր առարկայական ստուգութեան հանդէպ գաղափարի ճշդուած, կշռուած, և տրամաբանուած պատկերը կայ։

Մեր հասարակութիւնը դեռ այդ վիճակին չէ հասած կամ անհատապէս միայն հասած ենք անոր։ Ասոր համար է որ հասարակաց կարծիքը կը շարունակէ կատարել իր դերը մեր մէջ միշտ ի վնաս անհատական յառաջդիմութեան։ Չենք կրնար ըսել բացարձակապէս թէ հասարակաց կարծիքը կարեւորութենէ զուրկ կը գտնուի։ Ո՛չ, անիկա ունի իր կարեւորութիւնը։ Որպէս զի ժողովուրդին կազմելիք հանրային գաղափարը դրական արժէք մը ունենայ իր ներկայացուցած առարկային հանդէպ, պէտք է որ անոր տեսողութեան մէջ փնտռուի այն պայծառութիւնը (netteté), զոր լուսանկարիչը կը փնտռէ՝ այնքան խնամքով՝ իր լուսագիրը ապակիին համար։ Հակառակ պարագային առարկային բոլոր ցայտուն գիծերը պիտի կորսուին մշուշոտ խառնուրդի մը մէջ։ Եւ միթէ դժուարութիւն կա՞յ ընդունիլ թէ կարծիքն ալ պատկեր մըն է։

Թերութեան երկրորդ մասը կը կայանայ հոն՝ ըստ որում հանրային կարծիքը կազմելու ձգտում ունեցողները խնդրոյ նիւթ անհատը կամ առարկան կը դիտեն մասնակի պարագայի մը մէջ։

Հասարակաց կարծիքին այս բոլոր յոռութիւնները կրնան ամփոփուիլ սա երեք նախադասութիւններուն մէջ։ Ժողովուրդը այսինչը կը գովէ կամ կը պախարակէ 1. կամ իր շահուն համար 2. կամ իր օգտութեան պատճառաւ 3. կամ անոր համար որ ինք այնպէս վարժուած է իր խառնուածքային յօրինուածութեամբ։ Այս թերութիւններու առաջնոյն հաշուակատարութիւն կամ չարաշահութիւն անունը կրնանք տալ։ Երկրորդ տեսակը՝ որուն օգտութիւն անունը տուինք, հասարակաց իրաւունքն է, անո՛նց՝ որոնք բացարձակապէս ոգէտ մեծցած են ու իրենց օգտութեան մէջ անգամ գովելու կամ բամբասելու մարմաջէն կ'երին։ Ասոնց կարգին շատ ուշագրաւ պարագայի մը ներկայ գտնուած եմ։ Օր մը խօսք կը դառնար քարոզչի մը վրայ. ոգէտ մարդերու խումբը քարոզչին պերճախօսութիւնը կը գովէր. կարծիքին առաջնորդողը «իրաւ որ ես քարոզը չհասկցայ ամմա, անանկ կ'երեւար թէ աղէկ կը խօսէր» կ'ըսէր։ Ասի թելադրութիւն մը եղաւ նմանօրինակ համայնքին համար, ու հասարակաց կարծիքը կազմուեցաւ գնաց։ Երրորդ տեսակը իրեն համար որոշիչ անուն մը չունիր. ամէն մարդ ըստ հաճոյս կրնար անուն մը շինել անոր համար. այս կարգին վերաբերող մարդիկ կը գովեն կամ կը բամբասեն առանց որ և իցէ թագուն նպատակի, տեղի տալով իրենց համակրական կամ հակակրական տրամադրութեան, կամ ըսենք կը գովեն ու կը պախարակեն, որովհետեւ այնպէս ծնած են։ Եւ քանիներ պատմութեան ինչպէս նաև ներկային մէջ զոհերը եղած են հասարակաց կարծիքին։ Ահա այս երեւոյթներուն վրայ հիմնուելով ասկէ առաջ Գ. Զօհրապ իր մէկ վէպին մէջ հասարակաց կարծիքին համար կը գրէր. «մարդոց ներքին կենաց մասին հասարակաց կարծիք ըսուած բանն ի բացակայութեան տրուած վճիռ մըն է, որ առանց դատապարտելոյն հաղորդուելու կը գործադրուի։ Բաւ է զրպարտիչ բերան մը բացուի մէկուն դէմ, ու դատապարտութիւնը ժամանակի խնդիր մըն է միայն, և որոյ դէմ զրպարտեալը բողոքելու իրաւունք չունի»։

Սա պարագաներուն մէջ հասարակաց կարծիքը ամբարիշտ դատաստան մըն է, շահերեր աղբիւրի մը ակունքը, որ մէջի իրաւունք պիտի տայ շարունակ ըսելու թէ ուր որ տրամաբանութիւն չկայ, ուր որ ուղղամտութիւն ու անաչառութիւն չկայ, հոն կայ հասարակաց կարծիքը, և ահա ի՛նչո՞ւ համար կուսակցական կռիւներու մէջ է մանաւանդ որ կը շեշտուի հասարակաց կարծիք ըսուածը։ Ուրիշ խնդիր, երբ անիկա կը ծնի ուղղամտութենէն և անաչառ դատողութենէն։ Ուստի անոնք որ գիտեն սուտ հասարակաց կարծիքին արժէքը, բնաւ պէտք չէ յուսահատին նոյն իսկ այդ կարծիքին իրենց հանդէպ աննպաստ եղած ատեն, բաւական է որ իրենք կը վստահին իրենց ուղղութեանը և իրենց սկզբունքին բարոյութեանը վրայ։ Մարդուս մէջ կայ բարոյական կորով մը, որ վերջապէս օր մը չէ օր մը պիտի ջրէ հասարակաց կարծիքին զրպարտութիւնները։ Մարդս հասարակաց կարծիքէն վեր բռնողը և իր անհատական արժանապատուութիւնը պահպանողը պիտի ըլլայ այդ բարոյական կորովը, որ չի յուսահատիր բնաւ և հաւատքով լեցուն կը սպասէ հասարակաց կարծիքէն վեր անաչառ դատաստանին, ճշմարիտ քննադատութեան։ Մեծ մարդերը այդ բարոյական կորովին զաւակներէն եղան բոլոր դարերու մէջ, նոյն իսկ մեր օրերուն մէջ։ Այդ բարոյական կորովին հանդէպ հասարակաց կարծիքը կը վիժի կ'իյնայ, և ահա թէ ինչո՞ւ համար իր կեանքին մէջ ծրիապէս նախատուած ու իր բարոյական կորովը պահպանած մարդը իր մահուանէն վերջ կը ներբողուի։

Այս ամէնէն վերջ հիմա ապահովութեամբ կրնանք ըսել թէ հասարակաց կարծիքին արժէքը ուղիղ կը համեմատի զինքը կազմող ժողովուրդին խորհուրդներուն հետ։ Բա՛ց, քանզի՛ անոնց խորհուրդը, ցոյց տո՛ւր անոր շարժառիթները այդ կարծիքը կազմելուն մէջ, այն ատեն հասարակաց կարծիք ըսուածին խորհուրդներու բանալին ձեռք ձգած պիտի ըլլաս։ Եթէ այդ ձեռք ձգուած բանալին ցոյց տայ թէ ժողովուրդը իր կարծիքները շինած ատեն շահու, օգտութեան և կամ լոկ չարամտութեան կամ պարզամտութեան թագուն խորհուրդներէն դրդուած է, թո՛ւք այդ հասարակաց կարծիքին վրայ, որովհետեւ կուռ մը չարժեր անի։

ՄԻՒՇԵՂ ՎՐԴ.

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ

ՎՐԴ.ԻՆ

Կարդալով ձեր վերջին գրուածը, մտածեցի թէ գուցէ վանական մթնոլորտին ազդեցութեան տակ ուզած էք կատակ մը ընել, ատոր ալ վերջին խօսք անունը տալով։ Հիմա չիտակը չեմ զարմանար։ Ձեր ընդդիմախօսին ո՛ւր տեղացի ըլլալը, ի՛նչ գործով զբաղիլը բաւական հետաքրքիր էք և արժան կը դատէք Արեւելքի ընթերցողներուն ալ հասկցնել։ Բայց ամենևին նոր գիւտ մը չէր գոնէ եկեղեցական աշխարհին համար։ Անցեալները եպիսկոպոս մըն ալ Հիւանդանոցի Օրացոյցին խնդրոյն առթիւ հրապարակաւ Հրանտ Ասատուրի ծննդեան ու մկրտութեան վկայականները մէջ բերաւ։ Այո՛, Սիրելի Վրայր, Մալաթիացի եմ, հօս վարժապետ եմ, բայց ձեր սուր երեւակայութեամբ պարտ էիք աւելցնել թէ իմ հարցումներուս դրական պատասխան կը պահանջեմ, ոչ թէ իբր controleur, ինչպէս սիրուն դարձուածքով մը կը հաճիք կոչել զիս, ոչ թէ իբր [illegible] մէկ գործիքը, կամ արձագանքը, — զորս Կապիտոլեան սագ կոչելու չափ յառաջ կերթաք, մոռնալով որ անոնք եկեղեցականներ են ու ձեզի ընկեր — ո՛չ, այլ որովհետև քանի տարիներէ ի վեր Ժառանգաւորաց վարժարանէն աւարտող ո՛չ մէկ երիտասարդ տեսայ, որ արդարացնէր այդ դպրոցին համար ձեր հիւսած գովեստները։

Ձեր սրատեսութեամբ նշմարելու էիք թէ շատ հեռու եմ անձնական գծուծ նկատումներէ, ու անկեղծ փափաքող մըն եմ, որ այնքան ոսկեճամուկ չուրջառներու, ադամանդազարդ սաղաւարտներու պատմութիւններ լսելէ վերջը կարենայի օր մը լսել թէ «դպրոցը սա բարձր ծրագիրը ունի, թէ վանքին մատուռ ու բարոյական մակարդակը օրէ օր կը բարձրանայ, թէ այսինչ վարդապետ կամ եպիսկոպոս միաբանը օգտակար հեղինակութիւն մը ըրաւ ու նուիրեց հայ ժողովուրդին»։

Ձեռքի տակ ունիմ դեռ անցեալ տարի Ժ. դպրոցէն աւարտող երկու երիտասարդի վկայական, տեսչական կնիքով կնքուած։ Զանոնք հրատարակութեան տալ չեմ ուզեր, ե՛ս ամչնալով։ Միայն յիշեմ թէ 127 էջ Կիւլտեպի կարդացեր են, երբ Թուրքերէն, և Մատթէոս Գարագաշի Գործնական գրաբար քերականութիւնը լրացուցեր են երբ հայերէն։ Եւ ամէն դասերուն առջև Բաշալը գնահատուող այդ երիտասարդները երկու տող հայերէն նամակ մը չէ կրցան գրել մաքուր աշխարհաբար և անսխալ։

Ա՛յս պէտք էր ըլլալ ուրեմն յաջորդը Մուրատեանց տեսչութեան ներքև գտնուող այն Ժառանգաւորացին, որուն արդիւնքները եղան Խապայեաններ, Երզնկեաններ, Պալեաններ և բազմաթիւ ուսուցիչներ։

Ո՛չ վէրար, ո՛չ զմէզ ու ոչ ալ ժողովուրդը պատրել կրնանք, սիրելի Վրայր, Դուք, ձեռքերնիդ խղճերնուդ վրայ դնելով, ըսէք թէ Խարբերդի և ուրիշ գաւառներու մէջ աւելի բարձր դպրոցներ չունինք Երուսաղէմի արդի Ժառանգաւորաց վարժարանէն։

Տարեկան 10,000 լիրա ծախսին համար ոչ մէկ ձայն չբարձրացաւ, թէև շատերը մրմռացին քիթերնուն տակէն։ Ստոյգ գիտեմ հիմա մանաւանդ որ չէք ժխտեր թէ այսօր Երուսաղէմ [illegible] մըն ալ ունի։

Այս ամէնով միասին մէկը բան մը չըսաւ, միայն ես, իբր մէկ խոնարհ զաւակը, փափկութեամբ առաջարկեցի քանի մը բաներ, պարզապէս նպատակ ունենալով վանքին վարկին բարոյական բարձրացումը։

Տարբեր մեկնութիւններ տալու իրաւունք չունիք։ Ու եթէ վերստին պատասխանել չզիջանիք, խնդիրը Պատմութեան վճռոյն կը յանձնեմ։

Ապագային միայն կը պատկանի դատել վանքին ներկան ու դատապարտել ամէն անոնք որ առիթէն օգտուեցան ու փայլուն նկարներ գծեցին, իրականութենէն հեռու, անոր մասին։

Իզմիր Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

ԲԱԲԵՐԴԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

Արեւելքի մէջ կը կարդանք թէ Նպաստից յանձնաժողովը Բաբերդի վարժարանին տեղեկագիրը խորհրդածութեան առեր և վճռաբանութեան նիւթ է ըրեր ուսուցչաց թիւը՝ որոնց կէսն ալ բաւական էր դասախօսել աւանդուած առարկաներու վրայ։ Նպաստից Յանձնաժողովոյ պատկ. դէմքերը որոնց մէջ եպիսկոպոս և վարդապետներ ալ կան, թող հաճին խորհրդածութեան առնել սա իմ տողերս ալ, որոնք խոնարհաբար լոյս կ'ընծայեն այդ ողբալի մարմնոյ գործառնութեանց չարիքներուն, թերևս ոչ միայն Բաբերդի մէջ, այլ և ուրիշ գաւառներ ուր նպաստընկալ վարժարաններ կան։ Պատկ. յանձնաժողովը եթէ լրագիրներէ տեղեկութիւն քաղելու հաճոյքն ալ չունենայ, և եթէ միմիայն տեղեկագիրներու վրայ յենլու հայեցակէտէն չհեռանայ, ես իմ տողերս հրապարակաւ իրեն ուշադրութեան մատուցանելու ծառայութենէս չեմ ուզեր թերանալ։ Դիտողութեան առնուած վարժարանը 6 դասարան մանչերու և 3 դասարան աղջիկներու կազմած է այս տարի. իսկ ընտելարան և Նախապատրաստական անունով՝ խառն երկու կարգեր ալ կան առանձինն, մանչերու կողմը 7 ուսուցիչներ կան, որոնք աղջկանց կողմն ալ դասեր ստանձնած են, և որոնց մէկը երաժշտութեան համար միայն պէտք ունի, Աղջկանց կողմը 2 ուսուցչուհի ունինք. իսկ կարգ մը ստորին դասակարգեր յանձնուած են նախորդ շրջանէն ընթացաւարտ 3 աղջկանց՝ որ միանգամայն իրենք ալ լրացուցիչ դասընթացքի կը հետևին օրական մէկ երկու ժամ։ Այդ երեք աղջիկները ամսաթոշակ չեն ստանար։ Հաշիւ եղած է որ վարժարանին ներքին բարեկարգութիւնը կատարեալ կ'ըլլար եթէ պիւտճէին վրայ 40 ոսկւոյ գումար մըն ալ աւելնար, ուսուցիչ մըն ալ ունենալու համար. ու այն ատեն մէկ վարժարանի տեղ երկուքի պէտքը չէր տեսնուեր, այսինքն կրնայինք Արամեան վարժարանէն Ա. Բ. Գ. Դ. դասարանները փոխադրել Մեսրոպեանը ուր յարկերը տրամադրելի են, ու Արամեանի մէջ կը թողէինք ծաղկոց անունով յարկ մը, մինչդեռ հիմա Արամեան ալ Մեսրոպեանէն վար չմնալու համար պարտք-փոխ ընելով 4 դասարան մանչերու և 4 դասարան աղջկանց ունի, խառն դասաւանդելով՝ ինչ որ պատշաճութեան հակառակ է կարծեմ։ Եթէ պատկ. յանձնաժողովը կեդր. ուսումնական խորհրդին կամ վարչութեան հետ խորհելով նախ եկեղեցիները և դպրոցները միացնէր, այն ատեն ճիշդ իր ըսածին պէս ուսուցչաց թիւը կը պակսէր, ոչ թէ 8ը 4ի իջնելով՝ այլ 12ը 8ի վերածուելով, և ծախքը °/₀ին 20 զեղչուելով։ Քիչ մը պարզ խօսինք, Նպաստամատոյց հայրերը Մեսրոպեանի պիւտճէին փոխանակ դպչելու, լաւ կ'ընէին ըսել թէ՝ «ա՛ Բաբերդցիներուն եկէք ըսենք որ, եղբայրներ, ձեր դպրոցներուն միջև հեռաւորութիւնը հինգ կամ տասը քայլ է՝ մեղքը չէ՞ որ աւելի դրամ կը ծախսէք. երբ քաղաքիդ ժողովուրդը աղքատ է, աղէկ չէ՞ որ դպրոցները մէկտեղեցնենք, ծախքերը թեթևնայ և մենք ալ (Նպաստ. յանձնաժողովը) ձեր դպրոցին յատկացուցած մեր 70 ոսկւոյ գումարը տեղւոյդ կարօտելոց յատկացնենք»։ Ահա ճշմարիտ կ'ըլլար այս դիտողութիւնը միայն, ապա թէ ոչ, չենք հասկնար թէ 6 դասարան մանչերու և 3 դասարան աղջիկներու ինչպէս կը վարեն եղեր 4–5 ուսուցիչով։

Մ. ՍԱՆՈՍԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Սուգը. — Եկեղեցիներու մէջ աղօթք. — Դագաղը Օզպըրնի մէջ. — Յուղարկաւորութիւնը. — Նաւահանգիստ. — Օտար պատուիրակներ. — Լոնտոնի Ֆրանսացիները. — Լէօփոլտ թագաւոր. — Գերմանիոյ մէջ.

Լոնտոն, 27 յուն. — Ամբողջ Անգլիոյ մէջ կը շարունակեն սուգի ցոյցերը։ Այսօր, կիրակի, աւելորդ է ըսել թէ աւելի կրօնական հանդիսանք մը ունեցան։ Բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, կաթոլիկ թէ բողոքական, դամբանականներ խօսուեցան և աղօթքներ կարդացուեցան։ Ս. Պօղոսի մայր եկեղեցիին մէջ, ուր բազմաթիւ ժողովուրդ հաւաքուած էր՝ մտամփոփ, հանդիսական արարողութիւններ կատարուեցան։ Սուգի հագուստ կրելը ամէն ատենէ աւելի անհրաժեշտ է. բոլոր կիները սեւ հրջազգեստ ու գլխարկ կը կրեն, այրերը գլխարկներուն և թեւերնուն վրայ սեւ քօղեր դրած են։ Թագուհիին մեռած գիշերուան հետեւեալ օրը եօթը հարիւրէ աւելի հեռագիրներ ուղղուած են Բարիզի ամէնէն մեծ դերձակներուն, դերձակուհիներուն, հագուստի վաճառատուններուն և այլն, որպէս զի անմիջապէս սուգի հագուստներ պատրաստուին և ղրկուին։ Օզպըրնի մէջ, կէսօրէն մինչև իրիկուն, կատարուեցաւ թագուհիին դագաղին այցելութիւնը։ Ժողովուրդը չէ ընդունուած և պիտի չընդունուի. միայն արքունիքին հետ յարաբերութիւն ունեցողները, սպաները և բարձրաստիճան պաշտօնատարները միայն կրնան մեռելական սենեակը մտնել, ուր սպիտակ սնդուսով ծածկուած մահճակալի մը վրայ դրուած է դագաղը։ Թագաւորը անձամբ դագաղին գլխու կողմը դրաւ արքայական թագը, որուն ադամանդները կը փայլին մթութեան մէջ։ Պալատական սպայ գնդապետ Բէջբինկթըն և ուրիշ երկու սպաներ փոխանակի պահակի պաշտօն կը վարեն։ Չորեքշաբթի պիտի աւարտի դագաղին այցելութիւնը, բայց դագաղը նոյն տեղը պիտի մնայ մինչև ուրբաթ և Վիքթորիա թագուհին, եւրոպական բոլոր տէրութեանց մարտանաւերուն և ժողովրդեան ստուար բազմութեան մը ներկայութեանը, իր վերջին ուղեւորութիւնը պիտի կատարէ դէպի Ուինտսոր։

—)(90)(—

ԺԱՐԺ ԲՐԱՑԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՑԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՅՍԸ

Գ.

Թնդանօթը կ'որոտար։ Անգլիական և հնդկական զօրքերը զէնքի տակ կոչուած էին։ Սիբայներու հեծելագունդը անցք մը կը ձևացնէր Բաղնայի երկաթուղիի կայարանին մուտքին վրայ։ Նոր կառավարիչն էր որ կը հասնէր։ Հազարապետ Վալէրիէն Թըրնըր զինուորական գեղեցիկ ու ճոխ համազգեստ մը կը կրէր։ Անգլիացի երիտասարդ տեղակալը՝ Զարլ Պլէնդ իր պաշտօնին գլուխն էր, և բարեւի կեցող զօրքերուն կը հրամայէր։

Լորտ Արթիւրը բերող կառախումբը կայարան նոր մտած էր, որուն հրջակայքը գրաւած էին անգլ. իշխանութիւնները, բնիկ պաշտօնատարները, մեծահարուստ հնդիկ Պապուները, իրենց յարգանքները ու մեծարանքները մատուցանելու համար նոր կառավարչին, որուն բարի համբաւը իր ժամանումէն առաջ տարածուած էր Հնդկաստանի մէջ։ Տեղւոյն անգլ. գաղթականութեան կիներուն հետաքրքրութիւնն ալ արթնցած էր, լսելով թէ Լորտ Ռիչմոնտ Անգլիոյ ամենէն գեղեցիկ ու վայելուչ կիներէն մէկուն հետ ամուսնացած էր։

Երբ Լորտ Ռիչմոնտ կայարան հասաւ, զինուորական փողերը սկսան հնչել. հեծելազօրքերուն մէջ իրարանցում մը ըսկսաւ, ձիերը կը վրնջէին բազմութեան ի տես։ Փիղերու խումբ մը կը յառաջանար, որոնցմէ մէկուն համետը ոսկէ զարդերով և թանկագին քարերով պճնուած էր. փիղին առջեւէն կ'երթային գրեթէ բոլորովին մերկ հնդիկներու զօրախումբ մը, որոնք վարտիք մը և գոյնզգոյն քառեակներով պաստառ մը միայն հագած էին։ Անգլ. և հնդկական փողերը կը հնչէին ներդաշնակօրէն։ Զարդարուն փիղին վրայ հեծած Պէհարի Ռաճան՝ Պահուր Սինկ կը յառաջանար, նոր կառավարիչը դիմաւորելու։ Ընկճուած և մտատանջ կերպարանք մը ունէր Ռաճան և մերթ ընդ մերթ տարտամ նայուածք մը կը նետէր իր քովէն քալող փիղի մը վրայ, որ ոսկեղէն զարդերով ու ասեղնագործութեամբ պճնուած չէր։

Այդ փիղին վրայ ալ հեծած էր հիւսիսային Հնդկաստանի Պրահմաններուն պետ Հաիմ Տօրանի։ Յետոյ կու գային ուրիշ փիղեր, հեծելագունդ մը, հետեւակազօրքերու ջոկատ մը։ Անգլ. բանակին հրամանատարները Ռաճային առջեւէն կ'ընթանային սուրերնին բացած։ Զինուորական բարեւներ կը փոխանակուէին Հնդիկ պետերուն և Անգլիացի սպաներուն միջև։ Յետոյ թափօրը ճամբան շարունակելով կանգ առաւ շքեղ կառքի մը առջև՝ որ նոր կառավարչին և իր կնոջ յատկացուած էին. ուրիշ կառքեր ալ, որոնց մէջ քաղքին երեւելիները բազմած էին, նոր կառավարչին գալստեան կը սպասէին։

Երկրորդ անգամ ըլլալով թնդանօթները սկսան որոտալ։ Տիկին Լորտ Ռիչմոնտ կայարանին դրան մէջ երեւցաւ. իր անբաղդատելի գեղեցկութիւնը ու յոխորտ կերպարանքը աչքի կը զարնէին։ Կարծես թէ երկրին իշխանուհին էր որ կը յառաջանար։ Իր արդուզարդը շատ պարզ էր. ճամբորդութեան զգեստ մը հագած ու անզարդ գլխարկ մը դրած էր։

Ամենուն աչքերը Կրասի վրայ դարձած էին, որուն հիանալի գեղեցկութիւնը, ընդհանուր հիացման առարկայ դարձած էր։ Լորտ Ռիչմոնտ իր կնոջ ետեւէն կու գար և շատ ծերացած կերպարանք մը ունէր. յոգնած ու ընկճուած կ'երեւար։ Իր պաշտօնական փայլուն համազգեստը կարծես բեռ մըն էր իր ուսերուն վրայ ծանրացած։

Լորտ Ռիչմոնտ կառք նստելէ առաջ արհամարհոտ նայուածք մը նետեց ներկաներուն վրայ։ Անգլ. զօրքերը ու Հնդիկները «Կեցցէ» կ'աղաղակէին և թնդանօթները կ'որոտային. հիանալի օդ մը կ'ընէր այդ օրը և պարզուած տեսարանը իրաւցնէ սքանչելի էր։

—Այս ամէնը ինծի համար է, կը մրմնջէր Կրաս։

Յետոյ դէմքը ծամածռեց. չէ՛, ո՛չ յոգնած, ձանձրացած էր այդ պերճանքէն ու աղմուկէն։ Կրաս կառքին մէջէն, որ դանդաղօրէն կը յառաջանար, ճամբուն վրայ խռնուող անգլիական գաղթականութեան անդամները կը քննէր ուշադիր։ Գեղեցիկ կին մը չկար անոնց մէջ, բայց էրիկ մարդիկ բարեկազմ էին ընդհանրապէս։ Գնդապետ Սմայթ գեղեցիկ իսկ Զարլին սիրուն կը գտնէր։ Պահուր Սինկ Ռաճան աչքերը խոշոր խոշոր բացած կը դիտէր զայն։ Այդ թխագոյն գեղեցկութիւնը, այդ անգոյն մորթը սաստիկ խռովք մը արթնցուցած էին անոր մէջ։ Կրաս հաճոյալի ու շնորհալի նայուածք մը կ'ուղղէ Ռաճային, որ ձեռքով կը բարեւէ փոխադարձաբար։

Սըր Ճօ Էճըրթընն ալ ներկաներուն մէջէն Հաիմ Տօրանին կը բարեւէ։ Միեւնոյն ատեն սըր Ճօ մեղմաձայն քանի մը խօսք կ'ընէ Կրասի, որ կը սարսռայ։

Փողերու, թմբուկներու և սրինգներու ու հնդկական նուագարաններու խառնաձայն երաժշտութեամբ կառքը կը յառաջանար հետաքրքիր ամբոխին մէջ, որ խանդավառ ընդունելութիւն մը կ'ընէր նոր կառավարչին ու իր կնոջ։

Հաիմ Տօրանի մտածկոտ կերպարանքով մը համրիչը կը քաշէր, մերթ նշանակալից նայուածք մը ուղղելով տիկին Կրասի։ Հաիմ կրնար կառավարչին ի պատիւ եղած փառաւոր ընդունելութիւնը խանգարել, յանկարծական շփոթութիւն մը յարուցանելով իր հաւատարիմ մարդոց միջոցաւ։ Բայց ի՞նչ հարկ կար այդ ընթացքը բռնելու, քանի որ կառավարչին կինը՝ Կրաս իր զօրաւոր աջակիցն ու դաշնակիցն էր ապագայի ծրագիրներուն համար։ Չէ՞ մի որ ինք Սըր Ճօ Էճըրթընի միջոցաւ տիկին Ռիչմոնտի առաջարկած էր որ, եթէ ուզէր, քանի մը տարիէն կամ ամիսէն պիտի կրնար Պէհարի թագուհին ըլլալ, իր խորհուրդներուն հետեւելու պայմանաւ։

Հա՞րկ կայ աւելցնելու թէ Հաիմ Տօրանի այն Հնդիկն էր որ Բարիզի մէջ Նիամայի շուրջը կը դառնար ու կասկածելի պանդոկի մը մէջ փոխադարձ աջակցութեան դաշինք մը կնքած էր Սըր Ճօ Էճըրթընի հետ։ Հաիմ իր երկու հաւատարիմ մարդոց և Սըր Ճօ՝ Ժիւլ Պօպոյի պէս սրիկաներու միջոցաւ կրցած էին Նիամայի առեւանգութեան փորձը յաջողցնել։

Հաիմ Տօրանի՝ շնորհիւ Ճօի անգաղտնապահութեան՝ տեղեկացած էր Կրասի բոլոր գաղտնիքներուն. գիտէր թէ գեղանի կինը բուռն ատելութիւն մը կը տածէր Մայա-Նիամայի նկատմամբ և բուռն տարփանք մը՝ Ռաուլի մասին։ Հաիմ յաջողած էր Հնդկաստանի մէջ, իր բնիկ հողին վրայ բերելու վէպին բոլոր հերոսները, որպէսզի անոնցմէ օգտուի, ի նպաստ իր դատին։

Թափօրը կը շարունակէր իր ճամբան դէպի կառավարչին ապարանքը։

—Սա պարզուած տեսարանը հիանալի չէ՞ք գտներ ինծի պէս, ըսաւ Սըր Ճօ, խօսքը Կրասի ուղղելով։

—Այո՛, շատ հետաքրքրական է, պատասխանեց տիկին Ռիչմոնտ մեղկութեամբ։

Ու գլուխը կառքէն դուրս հանած՝ Կրաս կարծես մէկը կը փնտռէր ամբոխին մէջ, սիրելի ու սպասուած մէկու մը նայուածքին հանդիպելու բաղձանքով. սիրտը սկսաւ ուժգնապէս տրոփել։

(Շարունակելի)

—Լոնտոնի մէջ կատարուելիք յուղարկաւորութեան թափօրին և Ուինտսորի արարողութիւններուն համար տակաւին վերջնական բան մը որոշուած չէ։ Յուղարկաւորութեան կարգադրութիւնները շատ ծանր կը կատարուին, սա պատճառով որ ամէնէն փոքր մանրամասնութիւնները անգամ կը մատուցուին Թագաւորին հաւանութեան՝ որ հրաման մը տալէ առաջ երկարօրէն կը խորհրդակցի։ Կ'ենթադրուի թէ Ուինտսորի Ս. Գէորգայ մատուռին մէջ հազար հոգի պիտի կրնան տեղ գտնել, այսինքն թէ վեհապետներէն, իշխաններէն, օտար պատուիրակութիւններէն և դեսպաններէն զատ ոչ ոք պիտի ընդունուի նոյն մատուռը՝ արարողութեան միջոցին։ Տեղ շահելու համար որոշուած է ծաղկեպսակները եայլն Ալպէրթ մատուռը դնել, ուր թաղուած է Քլերէնսի դուքսը։ Յայտնի չէ թէ այդ մատուռը պիտի կրնա՞յ այդչափ պսակ պարունակել։

Քոուէս.— Վիքթորիա Թագուհիին մարմինը ճամբայ հանուած օրը, ուրբաթ, Մանշի և պահեստի նաւաբաժիններուն բոլոր մարտանաւերը երկու կարգի վրայ պիտի կենան Քոուէսէն մինչև Սբիթէտ և Բորթսմաութ։ Օտար մարտանաւերը անգլիականներուն գրաւած գիծին հարաւային կողմը պիտի կենան։ Թափօրին առջևէն պիտի երթան ութ թորփիլլահալածներ և յետոյ արքայական զբօսանաւերը։ Էտուարտ Թագաւորը պիտի գտնուի Օզպըրն զբօսանաւին մէջ։ Գերմանիոյ կայսեր Հոհենցոլլերն զբօսանաւն ալ պիտի մասնակցի այդ թափօրին։

Պորտօ.— Այսօր Պորտոյի կայարանէն անցաւ սպանիական պատուիրակութիւնը որ կ'երթայ ներկայ գտնուիլ Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը։ Պատուիրակութիւնը որուն պետն է ծովակալ Քամարա, կը կազմեն թնդանօթաձիգ գնդապետ մը, նաւային սպայ մը և արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուցիչ մը։ Բորթուկալի թագաւորը երեքշաբթի ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Լոնտոն։ Այդ օրը պիտի անցնի Պորտոյէն։ Մահճաբարձ վակոններու Ընկերութիւնը մասնաւոր վակոն մը ղրկած է Բորթուկալ։

Լոնտոն.— Ֆրանսական դեսպան Պ. Քամպոն և դեսպանատան պաշտօնեաները այս առտու ներկայ գտնուեցան Նոթր-Տամ տը Ֆրանս եկեղեցիին մէջ մատուցուած պատարագին Վիքթորիա Թագուհիին հոգւոյն համար։ Եկեղեցիին ներքին մասը սև կերպասներով ծածկուած էր։ Քարոզչին բնաբանն էր. «Բարի և ազնիւ կնոջ մը մահը։»

Պրուքսէլ.— Վերջնապէս որոշուած է որ Պէլճիքայի Լէօբոլտ Թագաւորը ներկայ պիտի գտնուի Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը։ Այսօր պաշտօնական հրաւէր առաւ Էտուարտ Թագաւորէն և անմիջապէս պատասխանեց թէ անձամբ ներկայ պիտի գտնուի Վիքթորիա Թագուհւոյն յուղարկաւորութեանը։ Լէօբոլտ Թագաւորին պիտի հետևին արքունեաց հրամանատարն տ'Ուլտըրմոն կոմսը և արարողապետ տ'Ասպօ կոմսը։

Պէրլին.— Ակկուստա կայսրուհին որ վերջերս Հոմպուրկ կը գտնուէր իր կեսրոջ՝ Ֆրետերիք մայր կայսրուհւոյն մօտ՝ Բոցտամ վերադարձաւ։ Հայնրիխ իշխանը որ կնոջը հետ այցելութիւն տուած էր մօրը, երէկ Քիլ դարձաւ, ստանձնելու հրամանատարութիւնը գերմանական այն մարտանաւերուն՝ որոնք Սբիթէտ մէջ կատարուելիք նաւահանդէսին պիտի մասնակցին՝ Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութեանը առթիւ։ Վիքթորիա Թագուհիին սուգին և կայսեր բացակայութեանը պատճառով Վիլհէլմ Բ.ի ծննդեան տարեդարձը առանց հանդէսի տօնուեցաւ։ Հացկերոյթները փետրուար 3ին՝ այսինքն յուղարկաւորութենէն ետքը պիտի տրուին։ Հանրային շէնքերու վրայ կէս պարզուած դրօշները վերցուեցան կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

ՕԶՊԸՐՆԻ ԴՂԵԱԿԸ

Մեռելական սրահ.— Կրէնատիէ զօրագունդը.— Ծաղիկները.

Իսթ-Քոուէս, 26 յունուար.— (Հավասի հեռագիր).— Մասնաւոր արտօնութեամբ մը կրցայ Օզպըրնի դղեակը մտնել, որուն մուտքը խստիւ արգիլուած է։ Թագուհիին ոստիկանապետին ընկերակցութեամբ ներս մտայ։ Ոստիկաններու շղթայ մը պաշարած է ամբողջ շէնքը։ Իբրև ոգեւորութիւն միայն տխրութիւն կայ. բացարձակ լռութիւն կը տիրէ. բոլոր փեղկերը փակուած են։ Աշտարակին վրայ կէս պարզուած է Անգլիոյ արքայական դրօշը։ Շուտով անցանք ամայի նըրբանցքներէ և գացինք գլխաւոր մուտքին առջև։ Երբ դուռը կը բացուի, անոյշ հոտ մը կը բուրէ՝ խառնուած տարաշխարհիկ բոյսերու հոտերովը։ Մութ կարմիր օթոցներ կախուած են ճաշասրահին — ուր Թագուհիին մարմինը դրուած է — դրան արտաքին մասին վրայ։ Սրահին մուտքը գոցուած է կարմիր մետաքսեղէն օթոցներով, որոնց վրայէն կախուած են պալատական պաշտօնատարներու կողմէ նուիրուած գեղեցիկ ծաղկեպսակներ։ Հնդիկ և սկովտացի երկու սպասաւորներ՝ իրենց ազգային տարազով և պալատական սպասաւոր մը պահպանութիւն կ'ընեն։ Այն սրահը ուր հանգչած է Թագուհիին մարմինը, հանդիսական գեղեցկութեան և անճառ խաղաղութեան տեսարան մը կը պարզէ։ Սակայն աւելի աչքի կը զարնեն չորս հսկաներ՝ կրնատիէ հեծելազօրքեր՝ որոնք դագաղին չորս կողմը կեցած են իբրև պահակ, թևերնին խաչաձև հրացաններու բունին վրայ, որոնց փողերը դէպ ի գետին ծռած են։ Արձանի պէս կեցած են՝ բացարձակապէս անշարժ. այդ դիրքը այնչափ դժուար է, որ զինուորները ժամը անգամ մը կը փոխուին։ Դագաղէն կէս մէթր հեռուն տախտակամածը ծածկուած է ծաղիկներով։ Գլխուն կողմը կան Էտուարտ Թագաւորին ու Թագուհիին կողմէ նուիրուած պսակները։ Երկու կողմերը՝ Գերմանիոյ կայսեր ու կայսրուհիին կողմէ նուիրուածները։ Ոտքին կողմը կայ սքանչելի ծաղկեպսակ մը՝ ոսկեզօծ B գրով մութ կապոյտ յատակի վրայ։ Ատիկա նուիրած է Վիքթորիա Թագուհիին աղջիկը՝ Պէաթրիս իշխանուհին։ Դագաղին սպիտակ անդուլին և այն մետաքսէ դրօշին, որուն վրայ դրուած է դագաղը, շատ քիչ մասերը կը տեսնուին, վասն զի ատոնց ամէնուն վրայ կան սքանչելի ծածկոց մը և Մեծ Բրիտանիոյ պատուանշանը ոսկեթել ու մութ կարմիր։ Ատոնց վրայ զետեղուած է ականակուռ թագ մը՝ որուն արձակած շողշողուն լոյսը կը ցոլացնէ արծաթէ վեց խոշոր աշտանակներու մոմերուն բոցերը։ Սրահին մէկ անկիւնը լուռ կեցած է Թագուհիին մէկ թիկնապահը։ Միւս կողմը, դէպ ի պատուհանները, մութ կարմիր վարագոյրները կէս բացուած են, ուրկէ կը թափանցեն ճառագայթները պայծառ արևու մը՝ որ ծովին կապոյտ մակերևոյթը կը լուսաւորէ, և ուրկէ հեռուէն կ'երևայ Բորթսմաութ քաղաքը՝ իր մարտանաւերով որոնք կէս պարզած են դրօշները։ Երբ նըրբանցքներէն անցնուի, իշխաններու կամ իշխանուհիներու սև սիլուէթը կը տեսնուի. ատոնք լռին կը քալեն և ոտնաձայները կը կորսուին կապերտներու թանձրութեանը մէջ։ Ասկէ զատ ուրիշ շարժում չկայ և ամէն կողմ տարածուած է մեռելական լռութիւնը։ Աջ կողմի պատին կըթնցուցած են սպիտակ ծաղիկներէ և կանանչ տերևներէ շինուած ահագին խաչ մը՝ որուն յատակն է անգլիական դրօշը։ Երկու պատկերներ կախուած են որոնց մէկը կը ներկայացնէ Աստուածածնայ Աւետումը և միւսը՝ Ընծայումը։ Պատէն կախուած են նաև Կօլլէնի երկու գործեր՝ որոնք նմանապէս Ս. Կուսին կեանքէն տեսարաններ կը ներկայացնեն։ Ատոնց ամէնքն ալ Թագուհիին կը վերաբերէին։ Ծաղիկներով շինուած սեղանի մը վրայ խաչ մը կայ՝ երկու կողմը մոմերով։ Վիլհէլմ կայսեր վերադարձէն քանի մը վայրկեան առաջ, Ուինչէսթըրի եպիսկոպոսը կրօնական արարողութիւն մը կատարած էր այդ սրահին մէջ՝ արքայական գերդաստանին բոլոր անդամներուն ներկայութեանը։

ԷՏՈՒԱՐՏ Է.

Թագաւորին հրամանագիրը.— Անգլիոյ նաւատորմը.— Կատարուած յառաջդիմութիւնները։

Լոնտոն, 26 յունուար.— Անգլիոյ ծովային նախարարութիւնը այս իրիկուն հրատարակեց Էտուարտ Է. Թագաւորին մէկ հրամանագիրը՝ ուղղեալ Անգլիոյ նաւատորմին սպաներուն և զինուորներուն։ Նաւային գնդապետները մարտանաւերու ետևի կողմը պիտի կարդան զայն՝ բոլոր սպաներուն և զինուորներուն ներկայութեանը։ Աւասիկ այդ հրամանագիրը.

«Կը բաղձամ նաւատորմին յայտնել իմ անկեղծ շնորհակալութիւններս՝ անոր նշանաւոր ու փառաւոր ծառայութիւններուն համար՝ զորս մատոյց երկարատև և պանծալի գահակալութեանը միջոցին անմոռանալի մօրս, Թագուհիին, որուն գահուն վրայ բարձրացայ։ Վեհ. Թագուհին, միշտ պարծանք մը զգացած է իր նաւատորմին քաջագործութիւններուն համար՝ իբրև պաշտպան մեր ծովեզերքներուն և վաճառականութեան. մեծ հոգածութեամբ հսկած է իր օրով կատարուած ընդարձակ յառաջդիմութիւններուն վրայ. իմ ողբացեալ եղբայրս նաւատորմին մէջ դրած է, ինչպէս որ ես ալ երկու զաւակներս նախնական դաստիարակութեանը համար նաւատորմը ընտրած եմ։ Հսկելով ձեր շահուն և բարեկեցութեանը վրայ, վստահ եմ այն անդրդուելի հաւատարմութեան համար որ ձեր ազնիւ արհեստին ժառանգութիւնն է։»

ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԵՒ ԿԱՅՍՐԸ

«Հոհենցոլլերն»ի մէջ ընդունելութիւն.— Նոր մանրամասնութիւններ.— Գերմանիոյ գահաժառանգին ժամանումը.— Լոնտոնի պաշտօնաթերթը։

Քոուէս, 27 յուն.— Հոհենցոլլերնի մէջ տրուած սեղանին առեն Վիլհէլմ Բ. գերման ծովակալի համազգեստով բազմած էր գահաժառանգին դիմացը։ Ներկայ էին կայսեր հետևորդները, Գերմանիոյ դեսպանատան պաշտօնեաները և Հոհենցոլլերնի սպաները։ Ո՛չ բանախօսութիւն արտասանուեցաւ և ոչ ալ նուագածութիւն կատարուեցաւ, բայց գահաժառանգը բաժակ պարպեց կայսեր կենացը և Վիլհէլմ Բ. ալ Անգլիոյ Թագաւորին կենացը։ Այդ բաժակը պարպուած առեն ներկաները ոտքի ելան։ Սեղանէն ետքը Վիլհէլմ կայսրը անգլիական ծովակալի համազգեստ հագաւ Էտուարտ Թագաւորը ընդունելու համար, որ Քոննոթի դուքսին, Տանըմարքայի Քրիսթիան իշխանին, Լորտ Ռոպըրթսի և պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի հետ՝ ամէնքն ալ պաշտօնական համազգեստով՝ Հոհենցոլլերն զբօսանաւը գնաց շոգեմակոյկով։ Կայսրը նաւուն եզերքէն ընդունեց Էտուարտ Թագաւորը։ Նաւը ուժգնօրէն կը տատանէր փոթորիկին պատճառով։ Երբ Թագաւորը Հոհենցոլլերնի վրայ ոտք կոխեց, գերման նաւազները զինուորական բարևը կեցան և նուագածուները Անգլիոյ ազգային երգը հնչեցուցին։ Ալեքսանտրա Թագուհին և հետևորդները փոթորիկին պատճառով չկրցան Հոհենցոլլերն երթալ։ Վաղը Գերմանիոյ կայսեր և Անգլիոյ արքայական գերդաստանին իշխաններուն ներկայութեանը, Էտուարտ Թագաւորը Գերմանիոյ գահաժառանգին պիտի յանձնէ Մեծ Բրիտանիոյ պատուանշանը։ Հոհենցոլլերնի սրահին մէջ տրուած սեղանէ մը ետքը, կայսրը ու Թագաւորը և իրենց հետևորդները Օզպըրն վերադարձան։ Վիլհէլմ Բ. Վիքթորիա Թագուհիին յուղարկաւորութենէն անմիջապէս ետքը Գերմանիա պիտի դառնայ։

Լոնտոն.— Պաշտօնաթերթը սապէս կը ծանուցանէ Վիլհէլմ Բ.ի անուանումը իբրև մարէշալ անգլիական բանակին.

«Թագաւորը հաճեցաւ որ Վիլհէլմ Բ. գերման կայսր, Թագաւոր Պրուսիոյ, աստիճանաւոր Վիքթորիա պատուանշանի մեծ խաչին, տրակոններու արքայական Ա. գունդին գնդապետ և նաւատորմի պատուակալ ծովակալ, մարէշալ անուանուի բանակին մէջ՝ Ն. Վեհափառութեան տարեդարձին առթիւ։ Այս անուանումը կը սկսի 1901 յունուար 27էն։»

Բորթսմաութ, 26 յուն.— Գերմանիոյ գահաժառանգը երբ Բորթսմաութ հասաւ անմիջապէս նաւարան տարուեցաւ, ուր Վիլհէլմ Բ. կը սպասէր Ալպերթա զբօսանաւին մէջ։ Կայսրը խանդավառութեամբ ընդունեց իր զաւակը։ Կայսրը ու գահաժառանգը այցելեցին նաւարանը, ուր ժամու մը չափ կեցան, յետոյ Ալպերթա զբօսանաւով Բորթսմաութ գացին և անկէ ալ Օզպըրն։ Վիլհէլմ Բ. և գահաժառանգը քովէ քով բազմած էին կառքին մէջ՝ իրենց դէմը ունենալով Քոննոթի դուքսը։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Չինու արքունիքը.— Հաշտութեան բանակցութիւնները.— Գանձ մը.— Բանակցութիւնները դադրած.— Չինական պատուիրակները.— Ամերիկեան լուրեր։

Լոնտոն, 28 յունուար.— Սի-Նկան Ֆուէն, ուր կը գտնուի Չինու արքունիքը, առնուած հեռագիրներու նայելով, Շան-Սի նահանգին կառավարիչը հրամայեր է քանի մը հարիւր կառքեր եայլն Սի-Նկան-Ֆու ղրկել՝ Չինու արքունիքին փոխադրութեանը համար, որ փետրուարի վերջերը Բէքին պիտի վերադառնայ։

Շանկայ, 25 յուն.— Տեղական լրագիրները կ'ըսեն թէ Չինու կայսեր առողջական վիճակը գոհացուցիչ չէ։ Խնամակալուհին կը վարանի իր նախարարներուն կարծիքը ընդունելու։ Չինու արքունիքը կը սպասէ Ֆէնկ-Չէ-Չայի, որ զօրաւոր բանակի մը գլուխը պիտի անցնի, պարագաներուն համաձայն գործելու համար։ Կ'ըսուի թէ հաշտութեան դաշնագրութեան մէջ պիտի նշանակուի՝ Մանչուրիան Չինու վերադարձնելու պարագան, նաև Թիէն-Չինի մէջ Չինու իրաւասութեան վերահաստատութիւնը, բայց հոն օտար Տէրութեանց սեպհականութեան սահմանները պիտի աւելնան։ Տէրութեանց տրուելիք հատուցումն ալ յիսուն տարիէն պիտի վճարուի։

Նիւ-Եորք, 26 յուն.— Բէքինէն հետևեալը կը հեռագրեն.— Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը առթիւ հաշտութեան բանակցութիւնները առժամաբար դադրած են. Չինկ իշխանը և Լի-Հունկ-Չանկ կը պահանջեն որ նուիրական քաղաքը Չինացիներուն յանձնուի, որպէս զի կարելի ըլլայ արքունիքին վերադարձին համար հարկ եղած պատրաստութիւնները տեսնել։ Զօրավարները այդ պահանջումը հաղորդեցին դեսպաններուն որոնք պատասխանեցին թէ նախապէս իրենց տուած որոշումները փոխելու որևէ պատճառ չեն տեսներ. նաև ծանուցին թէ Չինացիներուն զիջողութիւն մը ընելէ առաջ, պէտք է որ ատոնք գործով ցոյց տան՝ ծանուցագրին պայմանները գործադրելու իրենց բաղձանքը։ Ռուսիա չուզեց մասնակցիլ Չինկ-Վամ-Թաոյի ամրոցներուն շինութեանը, յայտարարելով որ այդ տեղին գրաւման միակ նպատակն է պաշտպանել հանքերը և անգլիական հպատակներու վերաբերեալ ստացուածքները, և թէ Անգլիոյ պարտքն է հոգալ ատոր բոլոր ծախքերը։

Ուաշինկթըն.— Այս զրոյցներուն համար, որոնց համաձայն Բէքինի դեսպանները՝ ամերիկեան դեսպան Պ. Քոնկըրն ալ միասին՝ անպատճառ կը պահանջեն մահուամբ պատժել Պոքսըրներուն շարժման մասնակցող չինական բոլոր պետերը, ստոյգ աղբիւրէ առնուելով կ'ըսուի թէ Բէքինէն ստացուած տեղեկութիւններու նայելով սխալ է այն լուրը թէ Պ. Քոնկըր մահու պատիժ կը պահանջէ նաև հեռագիրներուն մէջ նշանակուած չինացի բարձրաստիճան անձերու և զօրավարներու մասին։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Լորտ Քիչըների երկու հեռագիրները.— Ընդհարումներ.— Երկաթուղիի գիծերը և Պոէրները.— Հոլանտացի գաղթականները. Լրագիրներու արգիլումը.— Բորթուկալի չէզոքութիւնը.— Պոէրները Քարէյոյի մէջ։

Բրէթորիա, 26 յուն. (Լորտ Քիչընէրի հեռագիր).— Տասը հոգիէ բաղկացած խումբ մը, որ Քիմպըրլիի երկաթուղիի գծին վրայ գտնուող կամուրջ մը կը պահպանէր, Պոէրներու կողմէ յարձակում կրելով գերի բռնուեցաւ։ Պոէրները յարձակեցան նաև կառախումբի մը վրայ, բայց զրահապատ կառախումբ մը վրայ հասնելուն պէս՝ անոնք ետ քաշուեցան առանց մեծ վնաս հասցնելու թէ՛ առաջին կառախումբին և թէ երկաթուղիի գծին։ Միտըլֆոնթայնի և Քօքէրֆոնթայնի մէջ Քընինկհամ երէկ ընդհարում մը ունեցաւ Տըլարիի պոէր զօրախումբին հետ։ Պապինկթըն Վէնթէրստորբէն դէպի հիւսիս յառաջանալով թշնամիին կողին սպառնացաւ, որ դէպի արևմուտք քաշուեցաւ։ Քընինկհամի կորուստներն են երկու սպայ վիրաւորուած, չորս հոգի սպաննուած և 37 հոգի վիրաւոր։ Յուն. 17էն՝ հեծեալները Լէկէնպուրկի մէջ ընդհարում մը ունենալով երեք հոգի սպաննուեր ու երկու հոգի վիրաւորուեր են։ Քանի մը կամաւորներ գերի բռնուեր, սակայն յետոյ արձակուեր են։

Բրէթորիա, 26 յուն.— Սմիթ Տօրիէն հինգ ժամու չափ յաղթող կռիւ մը մղեր է է Ուիտէրֆոնթայնէն Քարոլինա յառաջացած միջոցին, ուր Պոէրները համախմբուած էին վերջերս։ Այս վերջինները բազմաթիւ էին և գետակին կը տիրէին, բայց իրենց դիրքերէն վտարուեցան։ Սիւքֆոլքի զօրագունդէն սպայ մը սպաննուեցաւ, երեք սպայ և տասներեք հոգի վիրաւորուեցան։ Մէկ հոգի ալ կայծակէն սպաննուեցաւ։

—Պոէրները երկաթուղիի գիծերը կը քանդեն ամէն տեղ ուր որ կրնան, որպէսզի իրենց թշնամիները պաշարէ զուրկ մնալով սովամահ ըլլան։ Այդ պարագան բաւական մտատանջութիւն կը պատճառէ Անգլիացիներուն։ Միտըլէնտ Նիւզ լրագրին ըսածին նայելով, Վրիպուրկի հարաւակողմը երկաթուղիի գիծը քանի մը տեղեր քանդուեր է Պոէրներուն կողմէ անցեալ կիրակի իրիկուն։ Երկուշաբթի օրը կառախումբ չէ անցեր բնաւ։ Հարիւրաւոր Պոէրներէ բաղկացած զօրախումբ մը այդ երկաթուղիին ճամբէն անցնելով դէպ ի արևմուտք ուղղուեր է։ Վրիպուրկի հիւսիսակողմն ալ Պոէրներ երևան ելած են. նմանապէս Պոէրներ տեսնուեր են Սթէյթլէրվիլի հարաւ-արևմուտքէն ութ մղոն հեռուն։

—Նոր գրուած քսանըմէկ ոստիկան, յուն. 21ին առանց դիմադրութեան Պոէրներուն անձնատուր եղեր են Վրիպուրկի հիւսիսակողմը՝ Տըվոնտալի մէջ։

—Անգլ. լրագիրները Քարէյոյէն հեռագիր մը կը հրատարակեն որուն համաձայն՝ Սթէլլէնպոշ նահանգին հոլանտացի գաղթականները կը յայտարարեն թէ իրենք միշտ յարգած են Վիքթորիա Թագուհին, բայց պարտք չեն զգար միևնոյն յարգանքը ցոյց տալու Անգլիոյ նոր Թագաւորին, Էտուարտ Է.ի։ Կը կարծուի թէ այդ գաղթականները իրական աջակցութիւն մը պիտի նուիրեն Պոէրներուն։ Սթէլլէնպոշ նահանգը արևելեան կողմէն ամէնէն աւելի մօտ է Քարէյոյի գաղթավայրին։

—Ժուռնալ Ռէյնոլտս բուռն բողոք մը կ'ընէ այն որոշման դէմ, որով Լոնտոնի Թրըսթ, Ռըվիւ օվ Ռըվիւզ և նոյն ինքն Ժուռնալ տը Ռէյնոլտս թերթերու մուտքը արգիլուած է հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Նոյն թերթը այդ առթիւ հետևեալը կը գրէ.— «Կառավարութեան հալածանքը մամուլի դէմ արդիւնքն է այն երկրակալական ախարակօլի քաղաքականութեան, որուն նպատակն է մարդկային բոլոր իրաւունքները ջնջել։ Անգլիական կառավարութիւնը Հնդկաստանի մամուլին բերանը գոցած է. անցեալ տարի Իրլանտայի մէջ հրատարակուող ազգայնական ու հանրապետական լրագիր մը գրաւեց քանիցս, բայց անգլ. մամուլը լռութիւն պահեց այդ մասին։ Ջնջեց Նաթալի և Քարէյոյի գաղթավայրին լրագիրները և ահա՛ հիմա իր ուշադրութիւնը անգլ. մամուլին վրայ կը դարձնէ. կ'երևայ թէ նորէն պայքար մղելու է մամուլի պաշտպանութեան համար։ Անգլիացի օրագրողներուն կաճառը ո՛և է բողոք չըրներ մամուլի դէմ եղած այս յարձակումներուն համար։ Մեծ մասամբ կը բաղկանայ լրագիրներու հարուստ արտօնատէրերու խոնարհ պաշտօնեաներէն, որոնք անկախ կարծիք մը չունին, այլ իրենց վճարուած շաբաթականին փոխարէն արտօնատէրերու համակարծիք կ'ըլլան։ Ատոնցմէ բան մը չի սպասուիր, պէտք է յոյս դնել ժողովուրդին վրայ, որ իր իրաւունքները պաշտպանէ այդ մասին։»

—Քրիւկէր նախագահը շրջապատողները կը հերքեն վերջերս շրջած այն կարգ մը զրոյցները, որոնց նայելով, Պօթա և Տէվէթ զօրավարները Բորթուկալի չէզոքութիւնը չյարգելով՝ Լուրէնսօ-Մարքէզի երկաթուղիին վրայ պիտի յարձակէին բացէ ի բաց։ Իրենց կը թուի թէ պոէր պետերը ո՛և է չէզոքութիւն բռնաբարուած չեն համարուիր Լուրէնսօ Մարքէզի երկաթուղիին վրայ յարձակելով, որ ամբողջովին Անգլիացիներուն ձեռքն է, մանաւանդ Թրանսվաալի սահմանագլուխին վրայ։

—Պոէրական ջոկատներ Քալվինա-Ռօտէն մինչև Լամպէրի ծովածոցին մերձակայքը տարածուած են. Լորտ Միթհուէնի զօրագունդը չէ կրցած արգիլել անոնց յառաջխաղացումը.

ՎԷՐՏԻԻ ՄԱՀԸ

Հոգեվարքը.— Պապին օրհնութիւնը.— Ցաւակցութիւնները.— Մահուան անկողնոյն վրայ։

Միլան, 26 յուն.— Վէրտիի ոյժերը հետզհետէ կը նուազին։ Բժիշկները շատ զարմացած են Վէրտիի առոյգ կազմութեանը վրայ։ Ցաւալի շնչառութիւնը կը դադրի և կարծուեցաւ թէ ամէն բան լմնցած է, բայց քիչ քիչ սիրտը սկսաւ բաբախել և հիւանդը կրցաւ ձեռքը կոկորդին ու կուրծքին դնել՝ ծանր բեռ մը մէկ կողմ ընել ուզելու ձևով մը։ Թուղթերուն մէջէն այս առտու գտնուեցաւ պահարան մը որուն վրայ գրուած էր. «Մահուընէս վերջը բացուելիք»։ Պապը հեռագրով իր օրհնութիւնը ղրկեց Վէրտիի։

Միլան, 27 յուն.— Իտալիոյ Թագաւորը՝ իր և Թագուհիին անունով ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց Վէրտիի ընտանիքին։ Վիքթոր Էմմանուէլ որ ատոնց կը մասնակցի այն ցաւակցութեանց և սքանչացման՝ զոր երկիրը և քաղաքակիրթ աշխարհը կ'ընծայէ Վէրտիի անմահ յիշատակին։ Ընտանիքին խնդրանօք հանգուցեալին մարմինը չզմռսուեցաւ։

—Իտալիոյ ծերակոյտը որոշեց Մանցոնիի եղածին պէս յուղարկաւորութիւն մը կատարել Վէրտիի համար և անոր մարմարէ կիսարձանը դնել Ծերակոյտին մէկ սրահին մէջ։

Հռոմ.— Վէրտիի մարմինը՝ հագուած՝ դրուած է իր մեռած անկողնոյն վրայ։ Կուրծքին վրայ կայ եպենոսէ խաչելութիւն մը։ Անկողնոյն երկու կողմերը խոշոր աշտանակներ կան՝ դափնիներով ծածկուած։ Վէրտիի կամքին համաձայն ծաղկեպսակ չկայ։ Այդ տեսարանը ներկայացնող բազմաթիւ լուսանկարներ առնուեցան։ Իտալիոյ բոլոր լրագիրները Վէրտիի պատկերը կը հրատարակեն դրուատալից յօդուածներով։ Ընտանիքին անդամներէն մէկը Սակաթա գնաց Վէրտիի կտակը առնելու։ Կ'ըսուի թէ Իտալիոյ կառավարութիւնը Երեսփ. Ժողովին պիտի առաջարկէ Վէրտիի մարմինը թաղել արուեստագէտներու այն ապաստանարանին մէջ՝ զոր վարպետը ինք հիմնած է։

ՓՈԹՈՐԻԿԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Սաստիկ փոթորիկ.— Նիւթական վնաս.— Շոգենաւային երթևեկութիւններ դադրած։

Տէյլի Մէյլի ըսածին նայելով, երկուշաբթի օր Անգլիոյ մէջ ծագած փոթորիկը ճշմարիտ թիֆոնի մը (բուռն հով) երևոյթը առած է։ Ամբողջ Անգլիոյ մէջ փչող սաստիկ հովուն հետ տեղատարափ անձրև ու առատ ձիւն տեղացեր է։ Քալէի մէջ նաւարկութիւնը դադրեր է։ Ֆոլքսթոնի մէջ քարափները ալիքներով ողողուած էին. Քալէի նաւերը չեն կըրցեր Տովրի նաւահանգիստը մտնել. Պելճիքայի ուղևորները երկու ժամ ուշ հասեր են Ֆոլքսթոն։ Նիւհավընէն սկսեալ Դիէփրային նաւարկութիւնը դադրեր է։ Սիւսսէքս շոգենաւը որ Տիէբէն կուգար, շատ վնասուած է։ Կալլէսի երկրին մէջ ահագին վնասներ պատահեր են. սաստիկ անձրև ու կարկուտ տեղացեր է։ Լեռները, շատ տեղ, ձիւնով ծածկուեր են ու քանի մը տեղեր ալ ջուրերը ողողեր են։ Իրլանտայի հարաւակողմն ալ նիւթական ծանր վնասներ կան։ Լոնտոնի մէջ կարկտախառն անձրև տեղացեր է. հովին սաստկութեան պատճառաւ կամուրջներու վրայէն անցնիլը վտանգաւոր դարձեր է։ Հանրային պարտէզներու մէջ շատ մը ծառեր արմատախիլ եղեր են։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սէլանիկի նահանգին Ճումայի Պալա գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Իւշագ գաւառակին (Պրուսա) գայմագամ Շէվգը էֆ. որուն յաջորդեց Ճումայի Պալայի գայմագամ՝ Րիւշտի էֆ.։

—Գնդապետութեան աստիճան տրըւեցաւ Պէրլինի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ դեր-գնդապետ Համտի պէյի որ ընդհանուր սպայակոյտի երկրորդ ճիւղը փոխադրուեցաւ։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Պաշտօնական Ջէկոյց մը, մարդահամարի վերատեսչութեան տեղեկագրութեանը վրայ, հետևեալը կը ծանուցանէ.

«Մարդահամարի նոր կանոնագիրը, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով. ինչպէս յայտնի է, 1316 օգոստոս 3ին ծանուցուեցաւ լրագիրներու միջոցաւ։ Ատոր 73րդ յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն, տրուած հինգ ամսուան թոյլտուութիւնը աւարտեցաւ յունուար 3ին։ Ուստի, ինչպէս նշանակուած է նոյն կանոնագրին մէջ, մէկ օսմ. ոսկի տուգանք կ'առնուի այն հայրերէն որոնք վեց ամսուան մէջ, առանց օրինաւոր պատճառի, Կ. Պոլսոյ մէջ իրենց զաւակներուն ծնունդը արձանագրել չեն տար մարդահամարի տոմարին մէջ. նաև այդ մասին մինչև երեք ամիս մարդահամարի վարչութեան տեղեկութիւն չհաղորդող իմամներէն, մուխթարներէն և ոչ-քրիստոնեայ համայնքութեանց պաշտօնեաներէն, միանգամայն ամուսնութիւնները ու ամուսնալուծութիւնները տասնըհինգ օրուան մէջ չտեղեկագրող իմամներէն ու կրօնական պետերէն և մահերը ժամանակին իմաց չտուող իմամներէն, մուխթարներէն և ոչ-իսլամ համայնքութեանց պաշտօնեաներէն կէս ոսկի տուգանք կ'առնուի. նաև բնակավայրը ուրիշ տեղ փոխադրող ընտանիքի պետ մը եթէ այր ըլլայ և ժամանակին այդ մասին տեղեկութիւն չտայ, տասը ղրուշ տուգանքի կը դատապարտուի։ Գաւառներէն Կ. Պոլիս փոխադրուողներն ալ եթէ իմաց չտան, քսանըհինգ ղրուշ տուգանքի կը դատապարտուին։ Հետևաբար կը ծանուցուի թէ մարդահամարի վերաբերեալ բոլոր գործողութիւնները պէտք է ժամանակին իմաց տրուին։»

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.— Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր Լոնտոնէն հրաման ստացաւ գեկուցանելու Վեհ. Սուլթանին թէ Էտուարտ Է. Թագաւորը շատ գոհ մնացած է այն այցելութենէն զոր կայսերազուն իշխան Պիւրհանէտտին էֆէնտի Անգլիոյ դեսպանին տուաւ՝ Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը առթիւ։

—Օսմ. պատուիրակութիւնը երէկ իրիկուն Լոնտոն հասնելով ընդունուեցաւ օսմ. դեսպանատան և Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներուն կողմէ։

—Բրիսթ Չըրչի մէջ Վիքթորիա Թագուհիին համար կատարուելիք հոգեհանգստեան օսմ. կառավարութեան կողմէ ներկայ պիտի գտնուին արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Յարութիւն փաշա, անտառներու և հանքերու նախարար Սելիմ փաշա Մէլհամէ, արարողապետ Իպրահիմ պէյ, կայս. անձնական գանձուն նախարար Յովհաննէս էֆ. Սագըզ, կայս. պալատան երկրորդ թարգմանիչ և Օտար Մամուլի Դիւանին տնօրէն Նշան էֆ. Սէֆէրեան, պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ Քոնսթանթէն էֆ. Գարաթէոտորի, Լողոֆէթ պէյ, պետական Խորհուրդին անդամ Անտրէա էֆ. Քոսըա ու Զարեհ էֆ. Տիլպէր և Պոնկովսքի փաշա։

ՍԵՐՊԻՈՅ Թագաւոր Թաքովօ պատուանշանին մեծ խաչը տուաւ կայս. պալատան երկրորդ թարգմանիչ և Օտար Մամուլի Դիւանին տնօրէն Սէֆէրեան Նշան էֆ.ի։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Մոլթքէ մարտանաւը երէկ իրիկուն ժամ 11ը անցած դէպ ի Նաբոլի ճամբայ ելաւ։ Մեկնելէն առաջ Քամպոհէվէնէր փաշա և արարողապետ Իպրահիմ պէյ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, նոյն մարտանաւը ղրկուեցան և Մոլթքէի հրամանատարին ու սպաներուն հաղորդեցին Վեհ. Սուլթանին կայս. բարևները։ Հրամանատարը խնդրեց Քամպոհէվէնէր փաշայէն ու Իպրահիմ պէյէն որ Վեհ. Սուլթանին կողմէ եղած շնորհներուն ու հիւրասիրութեան համար թէ՛ իր և թէ սպաներուն երախտագիտութիւնները մատուցանեն յառ կայս. Գահոյից։ Մոլթքէ որ դրօշներով զարդարուած էր և որուն նաւազները կայմերուն վրայ ելած «Հուրրա՛» կը գոչէին, մինչև Չէնկիլքէօյի առջև երթալէ յետոյ ետ դարձաւ և դէպ ի Միջերկրական ուղևորեցաւ։ Հիւրամեծար Հիւսնի փաշա այդ միջոցին շոգեմակոյկով կը հետևէր Մոլթքէի։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, երէկ կերակուրներ, սիկառէթներ եայլն. ղրկուեցան գերմանական մարտանաւը։ Մոլթքէի հրամանատարը իր մարտանաւին նկատմամբ ցոյց տրուած կայս. հոգածութեան համար երախտագիտական ուղերձ մը մատոյց յառ կայս. Գահոյից։

—Աղբիւրին բացման ներկայ գտնուող պատուիրակները և Գերմանիոյ դեսպանը որոնք մինչև Էսկիշէհիր զբօսական պտոյտ մը կատարած էին, երէկ մայրաքաղաքս դարձան և դեսպանատան Լօրէլէյ պահականաւով ուղեկցեցան Մոլթքէի մինչև Կէլիպոլը։ Պատուիրակութիւնը նորէն Կ. Պոլիս պիտի դառնայ և վաղը եւրոպական կառախումբով Գերմանիա պիտի ուղևորի։ Պատուիրակութիւնը շատ գոհ մնացեր է Էսկիշէհիր կատարած ուղևորութենէն։ Անատոլուի երկաթուղիներու Ընկերութիւնը սեղան մը տուեր է ի պատիւ գերման պատուիրակութեան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ.— Սերպիոյ Թագաւորը Թաքովօ պատուանշանին մեծ ժապաւէնը տուաւ ելմտական նախարար Րէշատ փաշայի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ դատարաններու վճռագիրներու գործադրութեան ճիւղին մէջ գործուած զեղծումներուն հետևանքով, կ'ըսէ Սէրվէթ, առևտրական առաջին դատարանին նախագահ Րիֆաթ պէյ ալ դատաստանի պիտի ենթարկուի։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ աստղաբաշխական Ընկերութիւնը, կ'ըսէ Մալիւմաթ, [illegible] անդամ ընտրեր է նոյն լրագրին աշխատակիցներէն Ճէլալ պէյ որ Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապտին փաշայի թոռն է։ Մալիւմաթ կը յարէ թէ առաջին թուրք անդամն է որ կը մասնակցի այդ Ընկերութեան։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ երկաթուղիի գիծին երաշխաւորութեան գումարը երէկ հատուցուեցաւ։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւաբաժնին երկրորդ մասը՝ Լորտ Չարլս Պէրէսֆորտի հրամանատարութեամբ՝ քիչ ատենէն Իզմիրի նաւահանգիստը պիտի ժամանէ, բայց երկար ատեն պիտի չմնայ։

ՕՍՄ. ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին այն որոշումը, կ'ըսէ Իգտամ, որուն համաձայն նախագահութեան խնդիրը վերջնապէս լուծուելու համար մինչև 1903 պիտի սպասուի՝ գիտնալու համար թէ օսմ. արժէթուղթերը աւելի ո՛ր երկիրներուն մէջ շատ կը գտնուին, Լոնտոնի հրապարակին վրայ նպաստաւոր ազդեցութիւն մը ըրած է։ Օսմ. արժէթուղթերը, հակառակ հրապարակին կայուն վիճակին, բաւական բարձրացան։ Դ. սէրին 23.75ի, Բ. սէրին 48.25ի, և Գ. սէրին ալ 26.75ի բարձրացաւ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԱՐԿԱԾ.— Կ. Պոլիս-Սէլանիկի կառախումբը յունուար 15ին ժամ 2 ուկէսին Տէտէ Աղաճէն մէկ ժամ հեռուն գտնուած Բէթէքլի կայարանը ժամանած միջոցին արկած մը պատահեցաւ։ Վայրաշարժը վակոններուն կապող շղթան կտրելով տասնըվեց վակոններ վնասուեցան և ատոնց մէկը խորտակուեցաւ։ Սոֆըլացի քրիստոնեայ նպարավաճառ մը մեռաւ և տասնըչորս հոգի վիրաւորուեցան։ Այս վերջիններէն երկու իսլամիերու և երկու քրիստոնեաներու փախչիլը շատ ծանր է: Ատոնք Տէտէ Աղաճի ազգաբնակները հիւանդանոցը փոխադրուեցան: Միւսներուն վէրքերը թեթեւ են: Այդ արկածին պատճառով կառախումբը չորս ժամ յետոյ կրցաւ Տէտէ Աղաճէն ճամբայ ելլելով Սէլանիկ երթալ: Ուղեւորներէն իսլամ կին մը որ յղի էր, անմիջապէս ազատեցաւ: Տէտէ Աղաճի կառավարիչը արկածը իմանալով անմիջապէս հարկ եղած միջոցները ձեռք առաւ: Ճամբուն վրայ գտնուած բեկորները վերցուելով կառախումբերը սկսան կանոնաւորապէս երթեւեկել:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ժողովին վերջին նիստին մէջ անդամներէն մէկը ուշադրութիւն հրաւիրեց քորսէի գործածութեան վնասակար հետեւանքներուն վրայ, բսելով որ Սաքսոնիայի աղջկանց վարժարաններուն մէջ կրթական նախարարութիւնը արգիլած է քորսէի գործածութիւնը: Ցետոյ խօսեցաւ Միլանի մէկ դէպքին վրայ, ուր կեղծամշկի չհճագեցի ներարկում ստացած քանի մը տղաք մեռած էին թէթանոսի նշաններ ցոյց տալով: Այդ առթիւ հարկ զ-տուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը հրաւիրել Պոլսոյ փողոցներուն վրայ ուր ձիու աղբերը չեն մաքրուիր, վասն զի թէթանոսի միքրոպը ձիու աղբին մէջ կը գտնուի:

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար ներքին գործոց նախարար Մէմտուհ փաշա իր մէկ ամսականին իբրեւ երրորդ, չորրորդ ու հինգերորդ մասնավճար, 10,709 ղրուշ յանձնեց նպաստամատոյց յանձնաժողովին: Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշա, իբրեւ երկրորդ ու երրորդ մասնավճար՝ 7200: Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշա, իբրեւ երրորդ մասնավճար՝ 6480: Աբրահամ փաշա՝ 640: Տպագրական Տեսուչ Պէհճէթ պէյ՝ 1620: Զանազան անձերէ և նահանգներէ ալ նորէն 380,149 ղրուշ ղրկուած է նպաստամատոյց յանձնաժողովին:

—Հիճազի երկաթուղիին շինութեան յանձնաժողովը որոշեց գիծին անցնելիք տեղերը Արթէզեան ջրհորներ բանալ տալու համար գործիքներ գնել:

ՀԱՑԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ արհեստապետի փոխանորդին և արհեստապետական Խորհուրդին միջեւ անհամաձայնութիւն մը ծագած է: Արհեստապետի փոխանորդը ուզած է որ արհեստապետական Խորհուրդին և հացագործներու միջեւ յարաբերութեան միջնորդ եղած սալճիներու թիւը զեղչէ և կամ անոնցմէ մէկ քանին փոխէ. Նաեւ յայտարարած է թէ արհեստապետական Խորհուրդին սնտուկէն դրամ գողցուած է և ուրիշ զեղծումներ գործուած են, որով հացագործներու վերաբերեալ թուղթերը և այլն չի կնքեր: Խնդիրը կարգադրելու համար մէկ կողմէ աղերսագիր տրուած է Քաղաքապետութեան և միւս կողմէ ալ դիմում եղած է ձեռնհաս դատարանին:

ՍԷԼԱՆԻԿԻ կուսակալ Հասան փաշա որ ինֆլուէնցայէ կը տառապէր, ապաքիներ է և քանի մը օրէն պիտի կրնայ պաշտօնատեղին յաճախել:

—Սէլանիկի փրանսերէն Բռոկրէ տը Սալոնիք լրագիրը չկրնալով հրատարակութիւնը շարունակել, դադրեցուցեր է:

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Օսմ. Պանքան, ելմտական նախարարութեան մէկ զեկոյցին վրայ, Ճէնովայի Անսալտօ նաւագործարանին ներկայացուցիչին յանձնեց երկու թորփիլաձիգներու արժէքին՝ 75,000 անգլիական ոսկի՝ կէսը՝ 37,500 ոսկի: Այդ նաւերուն շինութիւնը փութով առաջ կը տարուի:

ԿԵՐՊԱՍԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ. — Էնկիւրիի ու Սըվազի նահանգներուն մէջ կերպասի գործարան մը հաստատելու համար Զուիցերիոյ Պալ քաղաքին մէջ տասը միլիոն փր. դրամագլուխով Ընկերութիւն մը կազմուեր է և հարկ եղած պաշտօնական գործողութիւնները կատարուեր են: (Սապահ)

Կ. ՊՈԼՍՈՅ գերմանական առեւտրական սենեակին լրագիրը կ'ըսէ թէ Սէլանիկի մէջ վաճառականութիւնը հետզհետէ կը յառաջդիմէ, թէ Սէլանիկ ամէնէն աւելի Սերպիոյ հետ առեւտրական յարաբերութեան մէջ է և թէ Սէլանիկէն մեծաքանակ բուրդ և հնդկական բրինձ կը ղրկուի Սերպիա:

ՔԵԱՂԸՏԽԱՆԷԻ հովիտէն Կ. Պոլիս բերուելիք ջուրերէն մաս մը զօրանոցներուն պիտի յատկացուի:

ԹՐԻԵՍԹԷԻ օսմ. հիւպատոսը մեռեր է:

ԻԶՄԻՐԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. — Իզմիրի հրապարակին վրայ, 1900 յուն. 1էն դեկտեմբեր 31, ծախուած են 28,000 հակ բամպակ, 150,000 պարկ բակլա, 68,400 բեռ թուզ, 30,000 պարկ թուզ՝ Թօրանոցի համար, 440,000 պարկ ցորեն, 30,000 կենդինար ձէթ, 2,900 կողով ափիոն, 5,700,000 քիլէ գարի, 36,000 պարկ սուսամ, 230,000 կենդինար սուլթանիէ չամիչ, 150,000 կենդինար սեւ չամիչ և 1,200,000 կենդինար խաղողին: Այս գումարը շահատէրներու կողմէ կատարուած են Իզմիրի հրապարակին վրայ: Իզմիրի իտալական առեւտրական սենեակը հաշիւ բրած է թէ քաղաքին զանազան վաճառատուններուն մէջ 1,240,000 փր.ի արժողութեամբ թրքական կապերտներ կան այսպէս բաժնուած. — Բ. տը Անտրիա և ընկ. 500,000 փր. Թ. Սպարթալը և ընկ. 400,000, Սիտնէյ Լա Ֆոնթէն՝ 120,000, Ուրֆէմ Կրիֆութ՝ 110,000, Հալէպ և Բոլաքօ՝ 110,000 և ուրիշ վաճառատուններ՝ 100,000: Վերջին չորս շաբաթներուն մէջ խողակաղինի վրայ այնչափ գործ չեղաւ տօնական օրերու պատճառներով. գիները թեթեւ փոփոխութիւններ միայն կրեցին՝ նախորդ ամսուան հետ բաղդատուելով: Այտընի նահանգին ներսերէն 900,000 կենդինար հասաւ, որով բերքին սկիզբէն մինչեւ հիմա եղած ժամանումներուն քանակութիւնն է 710,000 կենդինար, մինչդեռ 1899 տարուան նոյն ժամանակամիջոցին 900,000 կենդինար էր: Նոյեմբերի և դեկտեմբեր ամիսներու արտածման քանակութիւնն է 12,947 թոնօ: Հիմա Իզմիրի մէջ պատրաստ կայ 37,400 թոնօ: Տարեկան արտածումը կը կատարեն Բ. տը Անտրիա և ընկ. 1,600,000 փր.ի չափ, Սիտնէյ Լա Ֆոնթէն 1,500,000 Թ. Սպարթալը և ընկ. 1,400,000, Ուրֆէմ Կրիֆութ՝ 1,000,000, Բորթրայթ՝ 900,000, Հալէպ և Բոլաքօ՝ 600,000 և զանազաններ 500,000:

ԲԵՐԱՅԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — Սէրվէթի մէջ կը կարդանք.—«Գողութիւնները մտահոգութիւն պատճառելու չափ կը շատնան: Հիմա փոխանակ դուռներէն մտնելու, սկսած են սանդուխներով շէնքերուն վրայ ելլել: Այդ գողերը, եթէ պատմուածները ստոյգ են, շարժուն սանդուխներ ունին որոնցմով տուներէն վեր կ'ելլեն: Նախօրէն Ֆաիք փաշա փողոցին գողութիւնը նոյն ձեւով կատարուած է: Վերջերս պատմեցինք թէ Պայրամ փողոցին մէջ գողերը իրենց այցելութեամբը պատուելով Տիկին Լամպրինիտի տունը՝ կողոպտած էին: Գիշերային այցելողները նաեւ կերած էին բոլոր անուշները՝ պարապ ամանները միայն թողլով: Նոյն փողոցին մէջ Տիկին Պրալլի տունն ալ գողերուն այցելութիւն վայելած էր: Հիմա ալ նոյն տեղին մօտերը Պ. Մանկոյի տունն ալ գողեր մտան: Այդ տունը կը գտնուի Սաղ, Սոլ, Մէքթէպ և Էրմէնի Քիլիսէ փողոցներուն իրար կարած տեղը: Դրանը մօտ կազի լապտեր մը կայ և քանի մը քայլ հեռուն ալ ոստիկանութեան կայան մը. այդ գիշերը լուսին ալ կար: Գողերը սանդուխով առաջին յարկը ելեր և հարիւր յիսուն ոսկիի արժողութեամբ կապերտներ, սեղանի սպաս մը և այլն կողոպտեր են»:

ԴՐԱՄՕԺԻՏԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.—Պերլինի լրագիրները կը պատմեն թէ վերջերս տեղացի մը՝ գրպանները բաւական թեթեւ՝ հազար ոսկիի դրամօժիտով կ'ամուսնանայ ամենատգեղ աղջկան մը հետ: Դրամը ծանօթ վաճառականի մը կը յանձնէ՝ տոկոսովը ապրելու համար: Քիչ վերջը այդ վաճառականը կը սնանկանայ և Ամերիկա կը փախչի: Ամուսնացող մարդը տեսնելով որ իր հազար ոսկին գացած ու առաջուան վիճակին անհամարկուելէ դատ, տգեղ կինն ալ մնացած է, նամակ մը գրելով վաճառականին կ'ըսէ.— «Դրամներս առիր ու փախար. լաւ, բայց գոնէ սա տգեղ կնոջմէս ազատէ զիս, վասն զի անոր տգեղութիւնը դրամով միայն կը հանդուրժուի: Ուստի կը խնդրեմ որ շուտով ճամբու ծախք մը հասցնես, որպէս զի կինս քեզի ղրկեմ:»

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ոճիրին հեղինակներէն Իսմայիլ՝ սպաննուած Մուսթաֆայի եղբայրը՝ ոճիրը խոստովանելով ըսեր է թէ անոր ունեցած երեք հարիւր ոսկին յափշտակելու համար Շիւքրիի ու Պէտրիի հետ վրան յարձակեր և չուանով խեղդամահ ըրեր են Մուսթաֆան՝ աղօթելու միջոցին. առաւօտուն մօտ դիակը Ջիւբիւքլիք տարեր են: Մուսթաֆայի վրայէն գտնուած չորս մէճիտիէն ու քառասուն փարան մէջերնին բաժներ են: Քննութիւնները առաջ կը տարուին:

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցնէ: Առանց լաւ ակռաներու, բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը:— Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնա ցաւեր ունեցողներուն դիմել Տքթ. Գաուիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ ատամը դնել երբեւն և անարմատ ակռաները արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, և այլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն:

Ամէնէն փափուկ, ամէնէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Գաուիի լիովին գոհ մնալու համար: Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ:

Ամէն օր կը գտնուի ժամը 9էն (Ր. Ե.) մինչեւ իրիկուն 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը:

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԸՐՍԷԼ

399, ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, 399

ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՆԴԵՋԻ ԺԻԼԷՆԵՐՈՒ

40 Փրանք արժէք ունեցողները 60 ղրուշի կը ծախուին

Ցուցադրութիւնը տեղի պիտի ունենայ 22 եւ 23 յունուար բշ. եւ գշ. օրերը:

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ

Ազգային Լուրեր

Երէկի Թղթաբերով ստացանք Արեւելեան Մամուլի նոր թիւը, ամբողջովին նուիրուած ողբացեալ Մամուրեանի յիշատակին: Այդ թիւը՝ որ Մամուրեանի պատկերը կը կրէ, կը սկսի Պ. Կ. Նաւասարդեանի մէկ գեղեցիկ յօդուածովը, որուն կը հետեւի Իզմիրի Առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի դամբանականը՝ արտասանուած Մամուրեանի դագաղին վրայ: Ետոյ կու գան Իզմիրի ազգ. վարժարանաց տեսուչ Պօղաճեան Թովմաս և Ռուբէն Որբերեան էֆէնտիներու դամբանական ճառերը, ինչպէս նաեւ Տ. Յակոբ Աչոտ Սրբազանի դամբանականը արտասանուած գերեզմանատան մէջ: Մամուրեանի բարեկամներն ալ անմասն չեն մնացած այդ թիւին մէջ: Գ. Չիլինկիրեան, Մեսրոպ Նուպարեան, Ղ. Վարպետեան գեղեցիկ յօդուածներ ունին Մամուրեանի վրայ: Ամէնէն վերջը կը գտնուի նոյն ինքն հանգուցեալին որդւոյն՝ Հրանտ էֆ. Մամուրեանի մէկ յուզիչ ողբերգը իր սիրեցեալ հօր ուղղուած:

Ինչպէս յայտնի է, Արեւելեան Մամուլը պիտի շարունակուի Մամուրեանի որդւոյն՝ Հրանտ էֆ. Մամուրեանի Տնօրէն-խմբագրապետութեամբ և աշխատակցութեամբ ծանօթ ու սիրուած գրիչներու: Յաջորդ թիւը՝ որ Նիւթերու առատութեան պատճառաւ յապաղուած մըն ալ պիտի ունենայ, ի մէջ այլոց պիտի պարունակէ Նուպարեանի, Սաեւիանեանի, Թլկատինցիի, Քրիզանդէմի և հանդէսին Պոլսոյ թղթակից Մարայի յօդուածները: Յաջողութիւն կը մաղթենք Հրանտ էֆ. Մամուրեանի՝ իր այս ձեռնարկին համար, զոր անշուշտ բաղձացուած կատարելութեան պիտի հասցնէ:

Ա. Մամլոյ այդ թիւէն կը տեղեկանանք թէ Մամուրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ ծաղկեպսակ նուէրներ են հետեւեալները.—Սանուցք Ս. Մեսրոպեան վարժարանի, Սանուհիք Ս. Հռիփսիմեան վարժարանի, Ուսուցիչք Ս. Մեսրոպեան վարժարանի, Ուսուցչուհիք Ս. Հռիփսիմեան վարժարանի, Ուսումնական Խորհուրդ, Ներսէսեան Որբանոց, Յակոբ Փափազեան (արձանագործ) Սուր Թ. Ս. Թագւորեան, Յարութիւն Ս. Իփլիքճեան, Զարեհ Ս. Իփլիքճեան-Գաբոնեան, Արամայիս Ս. Կոստանդեան, Պետրոս Տէլ-պերեան, Գրիգոր Չիլինկիրեան, Նուպար Գազազեան, Տիկին Թագուհի Յ. Թոգաթլեան, Վարպետեան Ընտանիք, Տէր և Տիկին Զուլֆալեան, Տէր և Տիկին Ունճեան, Աղքատախնամ ընկերութիւն, Տէր և Տիկին Ս. Սիմոնեան, Օրիորդք Արմենակ Կոստանդեան, Ս. Մարկոսեան Ընտանիք, Գթասէր ընկերութիւն, Հոգեխնամ ընկերութեան և Մամուրեան Տպարանի պաշտօնեաները:

Իսկ այլ և այլ անձերու կողմէ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղեր են. 3 օսմ. և 1 փրանս. ոսկի՝ Իզմիրի Ազգ. հիւանդանոցին. 2 ու կէս օսմ. 1 փրանս. ոսկի և 9 ու կէս մէճիտ Ներսէսեան Որբանոցին, 4 օսմ. 2 ու կէս փրանս. ոսկի և 2 ու կէս մէճիտ հոգ. Որբախնամին, և կէս փրանս. ոսկի՝ Գթասէր ընկերութեան: Միւս կողմէ, Մամուրեանի աշակերտներուն ինքնաբերաբար յուղարկաւորութեան նուագախումբին վարձման համար հանգանակով կատարուած հանգանակութենէն աւելցած 1 օսմ. ոսկի և 7 ու կէս մէճիտի գումարը, Մամուրեանի այրիին կողմէ յայտնուած փափաքի մը համաձայն՝ յանձնուեր է Սալլեանի ընտանիքին:

Մօտ ատենէն, առանձին գրքոյկով մը պիտի հրատարակուին Մամուրեանի յիշատակին նուիրուած այն ամէն գրութիւնները, նամակները և հեռագիրները՝ որոնք հասած են և կը հասնին մեծանուն գրիչին ընտանիքին:

Մամուրեանի աշակերտները, ինչպէս նաեւ Իզմիրցի ազգայիններ՝ յուշարձան մը պիտի կանգնեն իրենց Սիրելի Նահապետին յիշատակին:

Բաղ. Ժողովոյ ատենապետ Տատեան Յարութիւն փաշայի հրաւէրով, նախընթաց օր գումարում մը տեղի ունեցաւ Բերա՝ Ն. Բարձրութեան բնակարանին մէջ և խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ Ֆէրիգէօյի եկեղեցւոյն շինութեան համար: Սոյն գումարման հրաւիրուած էին Բարթէկ էֆ. Մնտիկեան, Եաղուպ էֆ. Նշաստաճեան, Սարգիս էֆ. Սիմոնօֆ, Սիմոն էֆ. Գայսէրլեան, Եդուարդ էֆ. Գարակէօզեան և Միհրան էֆ. Մուրատեան: Ներկայ էր նաեւ Բաղ. Ժողովոյ դեր-ատենապետ Ստեփան փաշա Ասլանեան: Ետ խորհրդակցութեան, որոշուեցաւ որ Ֆէրիգիւղի եկեղեցին միայն իր այժմու ձեւին մէջ նորոգուելով, և Շիշլիի կողմերը երկրորդ կարգի փողոցի մը վրայ նոր եկեղեցի մը կառուցուի, նկատելով որ այդ կողմերը օրէ օր կը շատնան Հայ ընտանիքները: Այդ շինութիւնը պիտի կատարուի ի Պոլիս և այլուր գտնուած բարեսէր անձերու նպաստներով, և գործին նախաձեռնութիւնը ըստ որոշման Խառն Ժողովոյ, պիտի ստանձնէ Բարձր. Յարութիւն փաշա, իրեն օժանդակ ունենալով վերոյիշեալ անձնաւորութիւններէն բաղկացեալ յանձնաժողով մը, բաց ի Ստեփան փաշայէ որ իբրեւ խորհրդատու ներկայ գտնուած էր գումարման: Սոյն խորհրդակցութեան արդիւնքը յատուկ գրով մը ներկայացուեցաւ Ս. Պատրիարքին:

—Վաղը առտու հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի մայրաքաղաքիս բոլոր Հայ եկեղեցիներուն մէջ, Վիքթորիա Թագուհիին հոգւոյն համար:

—Օրթաքէօյի Թաղ. Խորհրդոյ հրաւէրին համեմատ, Տ. Գրիգոր Արքեպ. Յովհաննէսեան յառաջիկայ կիրակի Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Թաղին եկեղեցւոյն մէջ, Տ. Վահրամ Մանկունի Սրբազանին մօրը հոգւոյն համար և պատարագէն յետոյ հանդիսաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի:

—Պաղտատի Հայոց հովիւ Տ. Արիստակէս արքեպիսկոպոս Տէրճակեան՝ որ Հայ եպիսկոպոսներու երիցագոյնն էր, յանկարծամահ եղեր է նոյն քաղաքին մէջ:

—Ս. Պատրիարքը երէկ Պարսից դեսպանատունը երթալով շնորհակալութիւն յայտնեց վերջին անգամ Պարսից Վեհ. Շահին իրեն շնորհած պատուանշանին համար:

—Ուսուցչական դասախօսութիւնները այս ամսուան 28ին դարձեալ պիտի սկսին Բերայի Արհեստանոցի սրահին մէջ: Այս տարի պիտի խօսին նաեւ Ս. Պատրիարքը, Դուրեան Եղիշէ եպիսկոպոս, Տիկին Զապէլ Տոնէլեան, Թովմաս Թէրզեան, Տոքթ. Մանթէօսեան և Տոքթ. Յովսէփ Ճէլալեան:

—Զարչամպայէն կը գրեն մեզ.—Ժամանակաւ Զարչամպա փայլուն վիճակ մը ունէր կրթական տեսակէտով, երբ առաջնորդանիստ քաղաքն էր Ճանիկի վիճակին, որուն առաջնորդական աթոռը այժմ Սամսոն փոխադրուած է: Բայց գրեթէ տասը կամ տասներկու տարիէ ի վեր չէր ունեցած կարող ուսուցիչներ: Ահա այսօր կը պանծայ դարձեալ Զարչամպացին նախկին փայլուն վիճակը ձեռք ձգելով կրթական յառաջդիմութեամբ: Եւ արդարեւ գեղեցիկ տպաւորութիւն մը թողուց վրաս, երբ դեկտ. 25ին տեղւոյս մանչերու վարժարանը այցելեցի եռամսեայ քննութեան առթիւ, ուր կը քննուէին աշակերտները հոգաբարձու անդամ Նազարէթ և Աստուածատուր Գարաաճէմեան և Գրիգոր Վարդեան էֆէնտիներէ, որոնց ներկայութեան՝ ուսանողաց յաջող և գոհացուցիչ քննութիւնները ունկնդրելու բարեբաղդութիւնը ունեցայ: Դասական քննութիւններու աւարտումէն վերջ, Տիար Գարաաճէմեան Նազարէթ՝ պարագային յարմար ճառ մը խօսելով գոհունակութիւն յայտնեց ուսուցչաց տարած ջանքերուն համար, յարելով թէ արդիւնաւոր կերպով շարունակած են իրենց ստանձնած պաշտօնը: Անշուշտ տեղւոյս ազգայինները չպիտի զլանան իրենց աշխատութիւնները, անսայթաք պահելով մեր այժմեան կրթական գոհացուցիչ ընթացքը, որով բազմացուած արդիւնքը կը քաղենք հետզհետէ: Այս յաջողութեանց տկար կողմն ալ ունինք, այն է աղջկանց վարժարանը, որուն համար կը պակսին կարող դաստիարակուհիներ, որպէսզի մանկավարժական նորագոյն դրութեան համաձայն շարունակուէր: Ուրեմն թող Ներուի մեզ ըսել թէ, կը սիրենք յուսալ տեղւոյս Պատ. Թաղ. Խորհուրդէն՝ ձեռնհաս ուսուցչուհիներու պաշտօնավարութեամբ, աղջկանց վարժարանին նաեւ օրինակելի դիրք մը ստանալը:

Այրի Տիկին Հայկէլ Մելքեան, Տէր և Տիկին Գարեգին էֆէնտի Մելիքեան, այրի Տիկին Վերժին և որդին Արամ էֆ. Ֆէրուհեան, Օրիորդք Արտէմ և Էլպիս Մելիքեան, Տէր և Տիկին Յակոբ էֆ. Սավեան, Տէր Կոմիտաս Հայր և Եւգինէ Սալեան, Արթին էֆ. Սալեան, Տէր և Տիկին Յովհաննէս էֆ. Պօղոսեան, ինչպէս նաեւ Զամալըրճեան, Պէրլուտար և Պաղտատլեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ԱԼԻՔՍԱՆ ԷՖ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը յայտնեցին այս առթիւ:

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթաթերթի Բ. տարեշրջանի Յրդ թիւը հրապարակ կ'ելլէ վաղն առտու հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Գրական դիմաստուերներ. Մ. Մամուրեան, ԱՐՏ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ:— Յիշատակ մը. Կ. Ս. ԻՒԹՈՒՃԵԱՆ:— Ուրուան կեանքէն. Տ. Ա.:— Գիտական փրշրանքներ. Թռչող մեքենայ. ԱՅԲԵԳԻՄ:— Բանաստեղծութիւններ. Օգանոյշ, Նոյէ՛. ՎԱՀԱՆ ՄԱԼԷԶԵԱՆ. «Ընդ մի՛շտ». Կ. ՈՍԿԱՆ:—Վիքթորիա Թագուհին իր Ներքին կեանքին մէջ. Մ:— «Մասիս»ի Ցուցատետր:— Ժամանց:

ՄԱՍԻՍի տարեկան բաժանորդագինը իջեցուած է, այս նոր շրջանէն սկսեալ, Կ. Պոլսոյ համար ՔԱՌԱՍՈՒՆ ղրշ. և գաւառներուն համար ՅԻՍՈՒՆ ղրշ.: Արտասահման 12 փրանք կամ 5 րուպլի: Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, Թիւ 13:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ

Ազգապետարանի Բողոքականաց

Ի յիշատակ Հանգուցեալ ՎԵՀ. ՎԻՔԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ Անգղիոյ՝ հոգեւոր պաշտօն պիտի կատարուի Պայալ-Հասար մատրան մէջ, յառաջիկայ շաբաթ օր, (Յունվ. 20, Հ. Տ.) ժամը 8 1/2 Ը. Թ.: Սիրով կ'հրաւիրուին փափաքողք ներկայ ըլլալ սոյն կրօնական արարողութեան:

17 Յունուար, 1901 (ԿՆԻՔ)

Կ. Պոլիս

Հեռագիր Այսօրուան

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 31 յուն.—Երեսփ. Ժողովը այսօր շարունակեց ընկերակցութեանց օրինագիծին յօդուածներուն վիճաբանութիւնը: Մինչեւ հիմա մատուցուած առաջարկութեանց թիւը եօթանասունի հասաւ:

—Ծերակոյտը այսօր սկսաւ ելմտացոյցին ընդհանուր վիճաբանութեան:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահը Պատւոյ Լէգէոնի մեծ ժապաւէնը տուաւ Իտալիոյ Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորին:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Գերմանիա պիտի աւելցնէ ռուսական ցորեններու մուտքի մաքսը: Ռուսիա ալ միեւնոյնը պիտի ընէ գերման ապրանքներուն համար:

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Քիչընէր Թրանսվաալէն ետ կանչելու տպաւորութիւնը զգալապէս կը շեշտուի: Ամէն օր անմիաբանութիւնը կ'աւելնայ Լորտ Քիչընէրի և պատերազմական Նախարարութեան միջեւ:

—Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Տըվէթ զօրավարը նորէն հրացանի բռնել տուեր է՝ անգլիական խաղաղասէրներու յանձնաժողովին պատգամաւորները:

—Բեթթանիէն կը հեռագրեն թէ Տըվէթ զօրավարը Բարէյուսոյ գաղթավայրը արշաւած է:

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.

ԼՈՆՏՈՆ.—Գերմանիոյ կայսրը շաբաթ օրը (վաղը) Անգլիայէն ճամբայ ելլելով Հոմպուրկ պիտի երթայ, իր մօրը՝ Ֆրէտէրիք մայր կայսրուհիին մօտ:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ՊԼԷՕՄՖՈՆԹԱՅՆ, 31 յուն.— Պ. Վէսէլս որ խաղաղութեան յանձնաժողովին կ'ընկերանար, Քիլիփոնթայնի մէջ յուն. 28ին հրացանի բռնուեցաւ՝ Տըվէթ զօրավարին հրամանով:

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Քիչընէր Բրէթորիայէն կը հեռագրէ այսօրուան թուականով.—Նոքս զօրավարը յուն. 29ին ճակատամարտ մը ունեցաւ Տըվէթի զինուորներուն հետ՝ Վէցուիի հարաւային կողմը: Պօէրները ունեցան հինգ մեռեալ և բազմաթիւ վիրաւորներ: Անգլիացիներուն կորուստն է սպայ մը ու զինուոր մը մեռած և գնդապետ մը ու երկու զինուորներ՝ վիրաւորուած: Պօէրները երկաթուղիի գիծը անցան Պլէօմֆոնթայնի ուղղութեամբ: Մինչ զօրավարը հեծելազօրքերով հեռացաւ Բրէթորիայի ու Եօհաննէսպուրկի արեւելեան կողմէն: Զօրավարը երէկ հանդիպեցաւ երկու հազար Պօէրներու որոնք ետ քաշուեցան: Երկու կողմի կորուստները աննշան են:

ԲԵԹԹԱՆԻԷՆ.—Տէյլի Մէյլի Թղթակիցը կ'իմանայ թէ Տըվէթ զօրավարը, բազմաթիւ զինուորներով, Բարքյուսոյ գաղթավայրը մտեր է: Այդ լուրը պաշտօնապէս հաստատուած չէ:

ԵՕՐՔԻ ԴՈՒՔՍԸ

ՔՈՈՒԻՍ.—Եօրքի դուքսը երէկ շատ անհանգիստ էր, բայց առջի գիշերը քնացաւ: Բարւոքումը կը շարունակէ:

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ.— Երեսփ. Ժողովը այսօր կազմեց իր առաջին Նիստը: Նախարարապետ տոքթ. Ֆոն Քէօրպէր ներկայացուց երիցագոյն անդամը՝ Պ. Վէկլ (լեհ) իբրեւ ատենապետ: Արմատական-Չեխերը մեծ աղմուկ յարուցին: Պ. Վէկլ ճառ մը խօսելով փափաք յայտնեց որ Խորհրդարանը կարենայ աշխատիլ: Արմատական Չեխերը նորէն աղմուկ յարուցին: Ատենապետը յետոյ յիշեց Անգլիոյ Թագուհիին մահը, թուելով անոր առաքինութիւնները: Արմատական Գերմանները գոչեցին, «Կեցցե՛ն Պօէրները»: Պ. Վէկլ ճառը աւարտեց գոչելով «Կեցցէ՛ կայսրը» և երեսփոխանները երեք անգամ կրկնեցին: Կայսրը փետրուար 4ին պիտի ընդունի Խորհրդարանին անդամները և այդ առթիւ պիտի կարդայ գահաճառը:

—Աւագաց ժողովը կազմեց իր առաջին նիստը: Ատենապետը ժողովին ցաւակցութիւնը յայտնեց Վիքթորիա Թագուհիին մահուանը առթիւ:

ԿՈՒՐՔՕ ՄԱՐՇԱԼԸ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Պուլկարական գործակատար Պ. Սթանչով և վեց պուլկար սպաներ՝ իբրեւ Ֆէրտինանտ իշխանին պատուիրակները՝ Թըվէր գացին ներկայ գտնուելու Կուրքօ մարէշալին յուղարկաւորութեան: Պսակներ դրին հանգուցեալին դագաղին վրայ: Ներկայ գտնուեցան կրօնական արարողութիւններուն և Կուրքօ մարէշալին այրիին հաղորդեցին՝ Ֆէրտինանտ իշխանին և պուլկար ժողովրդեան ու բանակին ցաւակցութիւնները:

Տր. ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

396, Մեծ փողոց Բերա, 396

Տեսնել 4րդ երեսը

Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ԴԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	07
Ամէնէն բարձր գին	»	26	07
Ամէնէն վար գին	»	26	01
Բումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	111	25
Ամէնէն բարձր գին	»	111	50
Ամէնէն վար գին	»	111	12

ԲԱՑՈՒՄ 19 Յունվ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	26	09
Բումէլի երկաթուղի	Ֆր.	111	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթ.		1	04
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօր		9	12
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» ժուիսանս		197	—
« պարտատ.		155	—
Թարափ Կ. Պոլսոյ		450	—
Թրանսվալ		65	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	25
» » » չէք	»	110	30
Բարիզ » »	Ֆր.	23	87 1/2
» » » չէք	»	22	71
Պէռլին անտոկոս չէք	Մարք	22	53
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	76

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	33
Անգլիական ոսկի	»	110	07
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	20
Պրիմիդ	»	52	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	104	11
Մէթալիք	»	97	—
[illegible]	Օ. Ո.	8	56

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 31 Յունուար

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		102	12
» » 3 1/2 %		103	60
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) թաց.	Ֆր.	24	30
) գոց.	»	23	30
» » » Բ.		—	—
« « « Գ.	»	26	62
Օսմ. Նայս. Պանքա	Ֆր.	541	—
Օսմանիէ	»	465	—
Բումէլի երկաթուղի	»	111	75
Օսմ. [illegible]	»	511	—
Օսմ. Ռէժի	»	317	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		398	—
Քրէտի Լիոնէ		1112	—
Իտալական Ռանթ	»	94	85
Սպանիական արտաքին	»	72	
Թրանսվալ	»	64	75
[illegible]	»	25	160
[illegible]	»	3	—

ԼՈՆՏՈՆ, 31 Յունուար

Անգլիական Քոնսոլիտէ	97	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	48	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. թաց.	23	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	23	69
Օսմանեան Պանքա	11	75
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	38	—
» Մոնոբոլ	41	50
Պուլկարական 1888	85	—
Էժիբսիէն ինիֆիէ	106	—
Տօմինիալ	104	—
Թրանսվալ	2	56
Այտըն երկաթուղի	10	50
Փոխառութիւն	25	325

ՎԻԷՆՆԱ, 31 Յունուար

[illegible]	»	240	60
Բումէլիի երկաթուղի	»	165	—
Օսմ. Ռէժի		210	80

ՊԷՌԼԻՆ 31 Յունուար

Թուալը	»	216	15
Բումէլիի երկաթուղի	»	110	50
Անատ. երկթ. պարտատոմսակ	»	—	—
[illegible] 3	»	26	270

ՊՐԻՒՍԷԼ, 31 Յունուար

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	23	72
Բումէլիի երկաթուղի	111	75

ՏԱՐՈՒԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գրեց

ՏՈՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆ 3 ՂՐՈՒՇ

Կեդրոնատեղիք Մարգարեանի և Վէյսի գրավաճառանոցները:

ՍԳՈԹԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Երլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սգոթ եւ Պոուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրուի ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ: ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղիներու պարտատոմսերուն 186րդ վիճակահանութեան պարգեւները

1 Փետր. 1901

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
116,193	300,000	874,188	1,250	222,495	1,000	1,200,785	1,000
1,289,284	25,000	877,933	»	354,773	»	1,271,805	»
116,194	10,000	877,935	»	364,494	»	1,312,230	»
293,453	»	1,358,729	»	411,140	»	1,621,948	»
22[illegible],366	2,000	1,395,692	»	575,507	»	1,646,856	»
1,395,695	»	1,427,597	»	580,821	»	1,646,858	»
1,474,890	»	1,467,956	»	749,679	»	1,675,653	»
1,509,511	»	1,474,886	»	789,233	»	1,689,080	»
1,604,492	»	1,584,687	»	878,147	»	1,912,454	»
1,676,602	»	34,429	1,000	891,182	»	1,942,406	»
34,427	1,250	45,560	»	981,841	»	1,977,484	»
324,152	»	104,947	»	1,011,232	»		
789,232	»	153,777	»	1,160,343	»		

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Ջրագումներս սոխալած էին գլխ. Նոտոդական կեանք վարել, որուն հետեւանօք ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԷ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի։ Պասուրէն գոյացած պուշտերը մանաւանդ միշտ կը խլուշային։ Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՒՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շտկուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը աստիճանաբար բժշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ալ պուշտերէն հետք չմնաց, և հիմայ Տքդ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարմանն են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացընեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 479 8—30

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօր ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սիթէ տը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբաս։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենանին Միջազգային Ընկ.ն
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յեւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իթալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 225 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 5,503,000,000Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (փոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնառութեանէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի, բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունք անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնավճարներով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. Ուի. ՀՈՒԻԹՈԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհ.-Գործակալ
192 Ա. ԶՈՒԼԱՃԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր ակալահական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական ձեւերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաեւ միշտ պատրաստ կը գտնուի Ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կաշիէ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուսարին, վիտելա, կլասէ, այծի մորթ, քարտմանտոլ, և մետաքս, նաև զուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կտորով և պարզ կէտակօշիկներ։ Ճշմարիտ կտորով և քամով։ Յանձնարարութիւնք կը կատարուին նաեւ չափու վրայ։ 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրցելի աժանութիւն

(Քարաքէօյ պօղազճիի փողոց Թիւ 15)

ՀԻՆ ԳԻՆԻ եռեսունընուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անօրինութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ Մուխիթար Ցախրօ աղայի տունը։

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բարիզի ամենահռչակ փաստաբաններէն մին ստամոքսի սոսկալի հիւանդութեան մը հետեւանքով ստիպուած էր երեսի վրայ ձգել գործերը, այնչափ կը տառապէր։ Մեծ ախորժակով կը ճաշէր, սակայն կէս ժամ վերջ գլխու պտոյտ ու ստամոքսի խիթերը կը զզուեցնէին կեանքը փաստաբանին որ երկու տող բան գրելու անկարող էր դարձած։ Գրիչը ձեռք առնելէ անմիջապէս վերջ ստամոքսը կը ծանրանար, սիրտը կը խառնուէր և ամբողջ մարմինը կը ճնշուէր։ Ստամոքսի հիւանդութեանց դարմանումին յատուկ դեղահատերը, ջուրերը, փոշիներն ու գինիները յաջորդաբար գործածեց առանց փոքրիկ թեթեւացում մը ձեռք բերելու։

Ութօրեայ սեղանէ մը վերջ երբ խեղճ սրտը անկիւն մը առանձնացած լուրջ մնչիկ կը տառապէր ըստ սովորութեան, տանտիրուհին քովը եկաւ և խառնեյանձնարարեց ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՕ գործածել եթէ ստամոքսի ցաւէ հիւանդութիւն ունի։ Փաստաբանը թէեւ յուսահատ, ունկըն փորձ մը եւս ըրած ըլլալու համար, տան գործավարներէն մէկը մը ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՕ բերել տուաւ և գաւաթ մը խմեց անկէ։ Այս առաջին գաւաթն իսկ իր բարերար ազդեցութիւնը ներգործեց և հիւանդը թեթեւացում մը զգալով ստամոքսին վրայ շարունակեց գործածել ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՕը։ Մէկ քանի շաբաթ վերջ ստամոքսը գտաւ իր սովորական առողջութիւնը, մարսողութիւնը կանոնաւորուեցաւ ու քիչ յետոյ փաստաբանը բոլորովին ապաքինելով սկսաւ շարունակել իր զբաղումները. ու գիտը երախտապարտ զգալով ԷԼԻՔՍԻՐ ԿՐԷՕին ստամոքսի հիւանդութեան տառապողներուն ջերմապէս կը յանձնարարէ զայն։

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 466 5—30

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլ և Պոսթընի մէջ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	Ցլավիան	3500
Արմէնեան	10500	Իբերիան	3500
Քէստրիան	10500	Արմէ.ըն	3000
Լանքաշրեան	9000	Ալձէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Ասիապիան	3500
Գոլոմպիան	8000	Անթէնեան	2500
Ճօրճիան	8000	Ճէնտլըմեան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալվազիան	2500
Տէվոնիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	8700	Մինօ	900
Վավոնիան	3700	Օփօրթօ	800
Ցլամինիան	3700	Լիտոն	800
Ցապեան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 Հին տեղը մաքսատան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 16 29 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Դշ. 17 30 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ (հոս փոխադրելով Աղեքսանդրէա, Բօրթ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Եշ. 18/31 Օտեսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ։
Եշ. 18 31 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրեսոն, Տրապիզոն, Բաթում եւ Նօ-Ռուսիսք ժամը 1էն յետ միջօրէի։
Ուր. 19/1 Օտեսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։ 253

ԿԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

[illegible] Լիվէրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավլա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սերբիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփօ	2181
Աւրոնիա	7269	Նէբրաւրէ	1614

Դիմել առ ԺՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմէնէթ խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Պօյօ Ատամաճա փողոց 255

Մ Ո Ս

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլ, [illegible]

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	3400
[illegible]	3000	[illegible]	3350
[illegible]	3000	[illegible]	3250
[illegible]	3000	[illegible]	1000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	3500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ & ԸՆԿ.
[illegible] խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ Ի ԸՆԿ.
194 31, [illegible]

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՐԵԱՆ

ՈՍԿԵՐԻՉ ԳՈՒԻՍԹՕՖԼԸ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ 1889ի
ԵՐԿՈՒ
ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՆՇԱՆԸ

Եւ Գուիսթօֆլը անունը ամբողջովին գրուած, միակ երաշխաւորութիւններն են յաճախորդին համար։

ՍԵՂԱՆԻ ՍՊԱՍ ԱՐԾԱԹԱԶՕԾ ՃԵՐՄԱԿ ՄԵՏԱՂԷ

Առանց ուշադրութիւն ընելու գիներու մրցման, զոր կարելի չէ մեզի դէմ մղել առանց վար տեսակ ապրանքներու, մենք ամէն ատեն լաւ տեսակ ապրանքներ կը ստանանք և սա սկզբունքին հաւատարիմ կը մնանք, որ մեր յաջողութեան գաղտնիքը եղած է

Լաւագոյն ապրանք, կարելի եղածին չափ աժան

Յաճախորդին միտքը չփոթելու համար, պահած ենք նոյնպէս փոխանի ձեւերը, այն սկզբունքը զոր անհրաժեշտ և բաւական կը համարինք, մեր արհեստին քառասնամեայ փորձառութեամբ։

Միակ երաշխաւորութիւնը յաճախորդին, մեր ապրանքներուն, հոս կցեալ գործարանի նշանը և Գուիսթօֆլը անունն է, ամբողջովին գրուած։

Կ. Պոլսոյ մեր միակ ներկայացուցիչներն են Մ. Մ. Պօռթօլի եղբարք, Պօն Մարշէ, 354 Բերայի չիտակ ճամբան, ուր յաճախորդները կատարելապէս ապահով են, ՄԵՐ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ, թէ ո և է վարկով [illegible] իրենց, երբ ապրանք մեր վաճառատան։ 530 ԳՈՒԻՍԹՕՖԼԸ և ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԺԱՄԱՆՈՒՄ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ
Փետր. 4ին Առմէնի, Անատօլ. եզերքէն։
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Փետր. 5ին Առմէնի, ուղ. Մարսիլիա։

Ճամբայ ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Բ. կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Բօֆ Հանէ Թարափ [illegible]

ՄԱԹԻՔՕ տը ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ
MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՅԻ ՆԵՐԱՐԿՈՒՄ

Մի միայն Բերուի Մաթիքօի տերեւով պատրաստուած այս ներարկումն մէկ քանի տարուան մէջ [illegible] համբաւ ստացած է։ Կը գործածէ քիչ ժամանակի մէջ ամենէն յամառ միզաստաքները։

ՔԱՓՍՈՒԼ ՄԱԹԻՔՕ

Անխոսափելի արդիւնք սերմնահոսութեան դարմանման համար, առանց երբէք յոգնեցնելու ստամոքսն, ինչպէս կ'ընեն [illegible]։ Կը գործածուին նաեւ հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ A.

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. ամերիկեան արտադրութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները յոլ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը քաղ. 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայսլինկէր, որ բոլոր Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիշլի ճամբայ, Ղալաթիա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առջեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վօյվօտա Պահականոցին կից թիւ 91

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵՍԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ։ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրչեններ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսգօբ), փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի եւայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Յաճախորդք շատ գոհ պիտի մնան։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «Իբրօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՒԼԸ (սրբանա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՓԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ^րն Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանըգ գարէչրատն վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուռեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաժանելի ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն ցաւով դիմելու և բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, [illegible] դէմի ձեւաւորութիւն բաց տարիֆ, ծամօզութիւն եւ ազատ արտասանութիւն [illegible]։

[illegible]

Ե. Գ. Ջիւանները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) կ'ընդունին։ Նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդաց կ'ընդունին։

Մանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ ։։ 197

ՎԻՆՍԱՆ ՓՈՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պաղճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի քով, թիւ 1.
Չիֆթէ_Սիլէր մաղազասը

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրչեններ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսգօբ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի եւայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուական մը
(30 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին ՕՍՄԱՆ ԲԱՆԳԱՅԻ խան, Թորախօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմէօն
Ցաքութեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամիի Հաւլուպ փողոց,
Օսմ. Նախարարութեան դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մաքրուճճըլար, Զաքչըլը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	185
Ալէրթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարտէլլօ	3709	Սպարթօ	1735
Արքօնաօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1128
Պասսանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտաու	3720	Միլօ	1057	Սպերօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրատիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	3419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իտահօ	3354	Նէրօ	1083	Թօրպօ	3527
Պիւֆֆալօ	4431	Էպրօ	2484	Իրակօ	5540	Օթհօ	4100	Թօքիօ	1470
Քէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թօրպէտօ	487
Կալիպսօ	1337	Էրատօ	1841	Քիէվօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Քամէօ	1244	Ծինօ	954	Քօլպինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Քաթօ	1094	Ֆլամինկօ	1828	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամպորօ	849	Լէօ	1058	Րափալլօ	3229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչէսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Քլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Թօֆիօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա մեկնած է։

Մօռօֆֆօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյզ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 31ին։

Իակօ շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 26ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀՒԼԾ ԵՒ ՈՐԴԻ
Թիւ 23—24. Քիւրքճիւ Մէհէթ խան, Ղալաթիա 377

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1900 Նոյեմբեր 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Թիւ	8	10	62	12	14	16	18	20				22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48		
Կայարան	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											Մեկնում				Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն											
Կ. Պոլիս	6 45	7 19	7 38	8 14	8 53	9 20	10 10	10 38				11 09	12	1 —	1 37	2 01	2 59	3 27	4 15	4 41	4 58	5 25	5 52	6 19	6 46		
Գում-Գաբու	6 55	7 29	7 54	8 29	9 03	9 29	10 20	10 48				11 19	12 10	1 10	1 47	2 13	3 09	3 37	4 26	4 51	5 08	5 35	6 02	6 29	6 56		
Եէնի-Գաբու	6 59	7 33	— —	8 33	9 07	9 33	10 24	10 52				11 23	12 14	1 14	1 51	2 17	3 13	3 41	4 30	— —	5 12	5 39	6 06	6 33	7 —		
Սամաթիա	7 05	7 39	— —	8 39	9 12	9 38	19 29	10 57				11 28	12 19	1 19	1 56	2 22	3 18	3 46	4 35	— —	5 17	5 44	6 11	6 38	7 05		
Եէտի-Գուլէ	7 11	7 46	8 13	8 46	9 17	9 44	10 34	11 —				11 33	12 23	1 24	1 59	2 27	3 23	3 50	4 40	— —	5 22	5 49	6 16	6 42	7 10		
Մագրիքէօյ	7 26	7 59	8 34	9 01	9 30	9 56	10 47					11 45	12 33	1 36		2 39	3 33	4 05	4 53	5 09	5 35	6 02	6 28	6 54	7 22		
Այ-Ստեֆանոս	7 36		8 50	9 11		10 07						11 57		1 48		2 49		4 15		5 19		6 12	6 39	7 04	7 32		
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			9 —			10 15						12 05		1 56									6 47				

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

Թիւ	9	11	13	15	17	19	21	23	25						37	39	31	33	35	37	39	41	43	4	47	49	51	61
Կայարան	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											Մեկնում					Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն											
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 04												10 28			12 19		2 14								6 47
Այ-Ստեֆանոս	6 15	6 46	7 15	7 52		8 24		9 42							10 39			12 3		2 5		3 22		4 5		5 47	6 18	7 04
Մաքրիքէօյ	6 27	6 58	7 27	8 04		8 36	9 —	9 54	10 17						10 51		11 43	12 42	1 44	2 37		3 34	4 03	5 07	5 35	5 59	6 30	7 21
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 48	9 15	10 05	10 32						11 03	11 31	11 55	12 54	1 59	2 54	3 22	3 49	4 15	5 20	5 47	6 14	6 41	7 44
Սամաթիա	6 3	7 17	7 46		8 21	8 51	9 18	10 08	10 36						11 7	11 35	11 59	12 58	2 02	2 57	3 25	3 52	4 18	5 23	5 50	6 17	6 44	— —
Եէնի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 56	9 23	10 13	10 41						11 12	11 40	12 04	1 03	2 07	3 02	3 30	3 57	4 23	5 28	5 55	6 2	6 49	— —
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	9 01	9 28	10 18	10 46						11 17	11 45	12 08	1 08	2 12	3 07	3 35	4 05	4 28	5 33	6 —	6 27	6 54	7 58
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 39	9 09	9 36	10 26	10 54						11 25	11 53	12 16	1 16	2 20	3 15	3 43	4 09	4 36	5 41	6 08	6 35	7 02	8 07